

# JANDARMA TEŞKİLAT, GÖREV VE YETKİLERİ KANUNU<sup>1</sup>

**Kanun Numarası** : 2803  
**Kabul Tarihi** : 10/3/1983  
**Yayımlandığı Resmî Gazete** : Tarih: 12/3/1983 **Sayı: 17985**  
**Yayımlandığı Düstur** : Tertip: 5 **Cilt: 22** **Sayfa: 215**

## BİRİNCİ KISIM Genel Hükümler

### Amaç, Kapsam ve Tanımlar

#### Amaç:

**Madde 1** – Bu Kanun, Türkiye Cumhuriyeti Jandarma Teşkilatının görev, yetki ve sorumluluklarına, hizmetin gerektirdiği bağlılık ve ilişkilere, teşkilat ve konuşa ait esas ve usulleri düzenler.

#### Kapsam:

**Madde 2** – Bu Kanun, Jandarma Teşkilatındaki karargah, birlik ve kurumlar ile buralarda hizmet gören personeli ve bunlarla ilgili faaliyet ve esasları kapsar.

#### Tanım:

**Madde 3** – (Değişik: 25/7/2016-KHK-668/5 md.; Aynen kabul: 8/11/2016-6755/5 md.)

Türkiye Cumhuriyeti Jandarması, emniyet ve asayiş ile kamu düzeninin korunmasını sağlayan ve diğer kanunların ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin verdiği görevleri yerine getiren silahlı genel kolluk kuvvetidir.<sup>2</sup>

## İKİNCİ KISIM

### Bağlılık, Konuş, Kuruluş, Görev, Sorumluluk ve Silah Kullanma Yetkileri

## BİRİNCİ BÖLÜM

### Bağlılık, Konuş ve Kuruluş

#### Bağlılık:

**Madde 4** – (Değişik: 25/7/2016-KHK-668/6 md.; Aynen kabul: 8/11/2016-6755/6 md.)

Jandarma Genel Komutanlığı İçişleri Bakanlığına bağlıdır.

<sup>1</sup> Kanunun 10/11/1988 tarihli ve 3497 sayılı Kanuna aykırı hükümlerinin uygulanmayacağı söz konusu Kanunun 5 inci maddesi ile hüküm altına alınmıştır.

<sup>2</sup> 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı KHK'nin 128 inci maddesiyle, bu fıkarda yer alan “kanunların” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin” ibaresi eklenmiştir.

### **Kuruluş ve Teşkilat:<sup>3</sup>**

**Madde 5 – (Değişik: 25/7/2016-KHK-668/7 md. ; Değiştirilerek kabul: 8/11/2016-6755/7 md.)**

Jandarma Genel Komutanlığının kuruluş ve kadrolarıyla konuş yerleri, İçişleri Bakanlığınca düzenlenir. Ancak seferberlik ve savaşta Kuvvet Komutanlıkları emrine girecek birliklerin kuruluş ve kadrolarıyla konuş yerlerinin düzenlenmesinde Genelkurmay Başkanlığının görüşü alınır.

Jandarma birliklerinin kuruluş ve konuşlarının düzenlenmesinde mülki taksimat esas alınır. Ancak geçici olarak birden çok ili içine alan bölge teşkilatı da kurulabilir. Bölge komutanı, bölge teşkilatının konuşlu bulunduğu ilin valisine karşı sorumlu olarak görev yapar.

## **İKİNCİ BÖLÜM**

### **Görev, Hizmet Sınırı ve Sorumlulukları**

#### **Jandarma Genel Komutanı:<sup>4</sup>**

**Madde 6 – (Değişik: 25/7/2016-KHK-668/8 md. ; Aynen kabul: 8/11/2016-6755/8 md.)**

Jandarma Genel Komutanı tüm Jandarma Teşkilatının komutanıdır. **(Mülga ikinci cümle: 2/7/2018 - KHK/703/128 md.)**

Jandarma Genel Komutanı, Teşkilatın sevk ve idaresinden, kanun ve nizam hükümlerinin icrasını sağlamaktan, bunlara dayalı olarak verilen emir ve kararların uygulanmasından sorumludur.

#### **Jandarmanın genel olarak görevleri:**

**Madde 7 – (Değişik: 25/7/2016-KHK-668/9 md.; Aynen kabul: 8/11/2016-6755/9 md.)**

Jandarmanın sorumluluk alanlarında genel olarak görevleri şunlardır.

##### **a) Mülki görevleri;**

Emniyet ve asayiş ile kamu düzenini sağlamak, korumak ve kollamak, kaçakçılığı men, takip ve tahkik etmek, suç işlenmesini önlemek için gerekli tedbirleri almak ve uygulamak, ceza infaz kurumları ve tutukevlerinin dış korunmalarını yapmak, (b) ve (c) bentlerinde belirtilen görevler dışında kalan ve diğer kanun ve nizam hükümlerinin icrası ile bunlara dayalı emir ve kararlarla Jandarmaya verilen görevleri yapmak.

##### **b) Adli görevleri;**

İşlenmiş suçlarla ilgili olarak kanunlarda belirtilen işlemleri yapmak ve bunlara ilişkin adli hizmetleri yerine getirmek.

##### **c) Askeri görevleri;**

Kanunlarla ve Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle verilen askeri hizmetleri yerine

<sup>3</sup> Bu maddenin başlığı “Konuş, Kuruluş” iken 25/7/2016 tarihli ve 668 sayılı KHK’nin 7 nci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiş olup, daha sonra bu hüküm 8/11/2016 tarihli ve 6755 sayılı Kanunun 7 nci maddesiyle kanunlaşmıştır.

<sup>4</sup> Bu maddenin başlığı “Jandarma Genel Komutanının görev ve sorumluluğu” iken 25/7/2016 tarihli ve 668 sayılı KHK’nin 8 inci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiş olup, daha sonra bu hüküm 8/11/2016 tarihli ve 6755 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle kanunlaşmıştır.

getirmek.<sup>5</sup>

**Jandarmanın (...)<sup>6</sup> seferberlik ve savaş halindeki görevleri:**

**Madde 8 – (Değişik: 25/7/2016-KHK-668/10 md.; Değiştirilerek kabul: 8/11/2016-6755/10 md.)**

Jandarma birlikleri; seferberlik ve savaş hallerinde, Cumhurbaşkanlığı kararıyla belirlenecek bölümleriyle Kuvvet Komutanlıkları emrine girer, kalan bölümüyle normal görevlerine devam eder.<sup>7</sup>

Ayrıca, Jandarma birlikleri; Genelkurmay Başkanlığının talebi üzerine İçişleri Bakanının, illerde ise garnizon komutanının talep etmesi halinde valinin onayıyla kendilerine verilen askeri görevleri de yaparlar.

**Hizmet sınırı:**

**Madde 9 –** Kanun ve nizamlar ile bunlara dayalı olarak verilen emir ve kararların öngörmediği hiçbir görev jandarmadan istenemez. **(Mülga ikinci cümle: 26/3/2002-4748/7 md.)**

**Jandarmanın görev ve sorumluluk alanı:**

**Madde 10 –** Jandarmanın genel olarak görev ve sorumluluk alanı; Polis görev sahası dışı olup, bu alanlar il ve ilçe belediye hudutları haricinde kalan veya polis teşkilatı bulunmayan yerlerdir. **(Ek cümle: 27/3/2015-6638/49 md.)** Ancak, belediye sınırları içinde olmakla birlikte hizmet gerekleri bakımından uygun görülen yerler, jandarmanın görev ve sorumluluk alanı olarak tespit edilebilir. **(Ek cümle: 25/7/2016-KHK-668/11 md.; Aynen kabul: 8/11/2016-6755/11 md.)** İçişleri Bakanının kararıyla bir il veya ilçenin tamamı polis ya da jandarma görev ve sorumluluk alanı olarak belirlenebilir.

**(Ek fıkra : 15/8/2017/KHK-694/52 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/49 md.)** İl ve ilçelerdeki jandarma ve polis sorumluluk alanlarının sınırları, ilçelerde kaymakam, illerde vali veya görevlendireceği vali yardımcısı başkanlığında jandarma ve emniyet temsilcilerinin katılacağı bir komisyon tarafından belirlenir. Komisyon, vali veya kaymakamın çağrısı üzerine toplanır. Büyükşehir, il veya ilçe belediyesi kurulması, kaldırılması ya da kentleşme veya diğer sebeplerle sınırlarda değişiklik olması halinde, değişikliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç üç ay içerisinde sorumluluk alanları yeniden düzenlenir. Komisyon tarafından alınan kararlar İçişleri Bakanının onayıyla yürürlüğe girer. Belirlenen sorumluluk alanlarının sınırları karara eklenen bir harita veya kroki üzerinde gösterilir.

Jandarma, kendisine verilen görevlerin ifası ile ilgili olarak diğer güvenlik kuvvetleri

---

<sup>5</sup> 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı KHK'nin 128 inci maddesiyle, bu bentte yer alan "Kanunlarla" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle" ibaresi eklenmiştir.

<sup>6</sup> 15/8/2016 tarihli ve 674 sayılı KHK'nin 31 inci maddesiyle, bu maddenin başlığında yer alan "sıkıyönetim," ibaresi yürürlükten kaldırılmış olup, daha sonra bu hükmün 10/11/2016 tarihli ve 6758 sayılı Kanunun 27 nci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

<sup>7</sup> 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı KHK'nin 128 inci maddesiyle, bu fıkrafta yer alan "Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

ile işbirliği ve koordinasyonda bulunur.

Jandarma veya Emniyet Teşkilatı, kendi sorumluluk sahasında yetersiz kaldıkları veya kalacaklarının değerlendirilmesi halinde, mahalli mülki amirler tarafından birbirlerinin sorumluluk sahalarında geçici olarak görevlendirilebilirler.

Jandarmanın diğer güvenlik kuvvetleriyle işbirliği ve koordinasyon esasları ve emir komuta ilişkileri yönetmelikle belirlenir.

## ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

### Silah Kullanma Yetkisi

**Madde 11** – Jandarma, kendisine verilen görevlerin ifası sırasında hizmet özelliğine uygun ve görevin gereği olarak kanunlarda öngörülen silah kullanma yetkisine sahiptir.

## ÜÇÜNCÜ KISIM

### İlişkiler, Çalışma ve İşbirliği Esasları

**Madde 12** – (Değişik: 25/7/2016-KHK-668/12 md.; Aynen kabul: 8/11/2016-6755/12 md.)

Lüzum görüldüğü hallerde İçişleri Bakanı tarafından, Emniyet Genel Müdürlüğü, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Jandarma Genel Komutanlığı arasında her kademedeki personel, geçici olarak görevlendirilebilir. İçişleri Bakanı bu yetkisini il valilerine devredebilir.

Ayrıca, İçişleri Bakanının onayıyla; Emniyet Genel Müdürlüğü, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Jandarma Genel Komutanlığı silah, mühimmat, teçhizat, taşıt ve diğer taşınırları ile taşınmazlarını birbirlerine geçici olarak tahsis edebilirler veya bedelsiz olarak devredebilirler.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar İçişleri Bakanlığınca yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir.

## DÖRDÜNCÜ KISIM

### Personel, Kaynakları ve Özlük Hakları

## BİRİNCİ BÖLÜM

### Personel ve Kaynakları

**Personel, kaynakları ve uygulanacak mevzuat:**

**Madde 13** – (Değişik: 25/7/2016-KHK-668/13 md.; Değiştirilerek kabul: 8/11/2016-6755/13 md.)

Jandarma Hizmetleri Sınıfı personelinin her türlü özlük işlerinde, bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu uygulanır. (Değişik cümle:18/10/2018-7148/11 md.) Ancak, nasıp ve terfi, aylık ve diğer mali ve sosyal haklar bakımından statü ve rütbelerine göre 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 13/6/2001 tarihli ve 4678 sayılı Türk Silahlı Kuvvetlerinde İstihdam Edilecek Sözleşmeli Subay ve Astsubaylar Hakkında Kanun, 28/5/1988 tarihli ve 3466 sayılı Uzman

Jandarma Kanunu, 18/3/1986 tarihli ve 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanunu ile 10/3/2011 tarihli ve 6191 sayılı Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanununa tabi personel hakkındaki hükümler uygulanır. Jandarma Hizmetleri Sınıfı hariç olmak üzere Jandarma Genel Komutanlığının diğer hizmet sınıflarındaki kadrolarında bulunan Devlet memurları, Türk Silahlı Kuvvetleri kadrolarındaki emsallerinin yararlandığı mali ve sosyal haklardan aynı şekilde yararlanırlar.

**(Ek ikinci fıkra: 11/6/2020-7245/15 md.)** Jandarma Hizmetleri Sınıfında yer alan çarşı ve mahalle bekçileri hakkında, Emniyet Hizmetleri Sınıfında yer alan emsali çarşı ve mahalle bekçilerinin mali ve sosyal hakları aynı usul ve esaslar çerçevesinde uygulanır. Bunlar hakkında birinci fıkranın ikinci cümlesi uygulanmaz.

Subaylığa ve astsubaylığa nasıp (...) <sup>8</sup> işlemleri, İçişleri Bakanlığının onayıyla yapılır. **(Mülga ikinci cümle: 2/7/2018 - KHK/703/128 md.)** Rütbelerindeki bekleme süresinin dolması ya da kadrosuzluk nedenleri ile emekliliğe sevk edilme durumunda olan, ancak hizmetlerine ihtiyaç duyulan albaylar 60 yaşına, generaller ise 65 yaşına kadar İçişleri Bakanının onayıyla görevde bırakılabilirler. **(Ek cümle: 15/8/2017/KHK-694/53 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/50 md.)** İlgili personel, personel kaynağı planlaması, iç güvenlik politikaları ve gelişen güvenlik ihtiyaçlarına göre albay ve üstü rütbelerde bekleme süreleri dolmadan kadrosuzluk tazminatı ödemek suretiyle Cumhurbaşkanı onayı ile emekliye sevk edilebilir. Nasıp ve terfi yetkilerinin kullanılmasıyla ilgili olan; 926 sayılı Kanun ve diğer kanunlarla, İçişleri Bakanlığı dışında, başka mercilere verilmiş inha, seçim, görüş alma ve benzeri yetkilere dair hükümler Jandarma Genel Komutanlığı personeli bakımından uygulanmaz. Uzman jandarma ve uzman erbaşların nasıp ve terfileri Jandarma Genel Komutanlığınca özel kanunlarına göre yapılır. <sup>8</sup>

**(Ek fıkra: 2/7/2018 - KHK/703/128 md.) (İptal dördüncü fıkra: Anayasa Mahkemesinin 7/12/2023 Tarihli ve E: 2018/117, K: 2023/212 Sayılı Kararı ile.)**

Jandarma Genel Komutanlığı personeli hakkında, Türk Silahlı Kuvvetlerinde karşılığı olan rütbe ve kıdem üzerinden aynı şartlarla, 3/1/1961 tarihli ve 205 sayılı Ordu Yardımlaşma Kurumu Kanunu uygulanır.

İşçilerin işe alınma, işyeri değişikliği, yükselme, izin, sicil, ödül ve hizmet akdinin feshi işlemleri 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu ile varsa geçerli bulunan toplu iş sözleşmesi hükümlerine göre yapılır.

**(Ek fıkra: 7/4/2021-7315/13 md.)** Jandarma Genel Komutanlığı nam ve hesabına eğitim-öğrenim görecekle ile Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi ve buna bağlı eğitim-öğretim kurumlarında eğitim-öğrenim görecekle hakkında Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanununa göre güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yapılır.

## **Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi**

**Madde 13/A – (Ek: 25/7/2016-KHK-669/113 md.; Değiştirilerek kabul: 9/11/2016-**

---

<sup>8</sup> 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı KHK'nin 128 inci maddesiyle, bu fıkranın birinci cümlesinde yer alan “ve terfi” ibaresi madde metninden çıkarılmış, dördüncü cümlesinde yer alan “müşterek kararname” ibaresi “Cumhurbaşkanı onayı” şeklinde değiştirilmiştir.

**6756/112 md.)**

Jandarma ve Sahil Güvenlik Teşkilatlarının subay ve astsubay ve diğer personel ihtiyacını karşılamak, önlisans, lisans ve lisansüstü eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın yapmak üzere bünyesinde fakülte, enstitü, astsubay meslek yüksekokulları, eğitim ve araştırma merkezleri ve kurslar bulunan bir yükseköğretim kurumu olarak İçişleri Bakanlığına bağlı Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi kurulmuştur. Akademinin ihtiyaçları Jandarma Genel Komutanlığı bütçesinden karşılanır.

Akademinin kuruluş, görev ve çalışma usulleri 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu hükümleri saklı olmak kaydıyla Yükseköğretim Kurulunun da görüşü alınarak İçişleri Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

Akademinin eğitim-öğretim ve yönetim işleri Akademi Başkanı tarafından yürütülür. Hizmetin gerektirdiği hallerde İçişleri Bakanının onayıyla, diğer birim ve kurullar da teşkil edilebilir.

Akademi Başkanı, en az yüksek lisans düzeyinde akademik kariyere sahip Jandarma veya Sahil Güvenlik Hizmetleri Sınıfından general, amiral veya albaylar ya da yükseköğretim kurumlarının profesör öğretim üyeleri arasından İçişleri Bakanı tarafından atanır. Akademi Başkanına yardımcı olmak üzere albaylar veya öğretim üyeleri arasından İçişleri Bakanı tarafından en fazla dört başkan yardımcısı atanır.

Akademi Başkanı, eğitim-öğretim ve yönetim işlerinin düzenli bir şekilde yerine getirilmesinden, gözetim ve denetiminden, takip ve kontrol edilmesinden sorumludur. **(Ek cümleler: 15/8/2017/KHK-694/54 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/51 md.)** Akademi bünyesindeki fakültelerin dekanları, Akademideki lisans eğitim ve öğretiminin yürütülmesinden Akademi Başkanına karşı sorumludur. Dekanların ataması, İçişleri Bakanınca yapılır.

**(Değişik fıkra: 15/8/2017/KHK-694/54 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/51 md.)** Akademide istihdam edilen jandarma hizmetleri sınıfı ve sahil güvenlik hizmetleri sınıfı dışından olan öğretim elemanlarının görev süreleri, her türlü özlük hakları, izinleri, akademik unvanlarının yükselmesi ve korunması konusunda 2547 sayılı Kanun ve 11/10/1983 tarihli ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu hükümleri uygulanır. Jandarma hizmetleri sınıfı ve sahil güvenlik hizmetleri sınıfı dışından olan öğretim elemanları için cezai hükümler açısından Jandarma Genel Komutanlığında görevli jandarma hizmetleri sınıfı dışındaki diğer devlet memurlarına uygulanan mevzuat hükümleri geçerlidir.<sup>9</sup>

**(Ek fıkra: 18/10/2018-7148/12 md.)** Akademide istihdam edilen Jandarma Hizmetleri Sınıfı ve Sahil Güvenlik Hizmetleri Sınıfı dışında olan öğretim elemanlarına almakta oldukları üniversite ödeneğinin %30'u oranında ayrıca ödeme yapılır. Bu ödeme damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmaz.

**(Ek fıkra: 2/1/2017-KHK-680/44 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7072/43 md.)** Akademide görevli Jandarma Hizmetleri Sınıfı ile Sahil Güvenlik Hizmetleri Sınıfından öğretim

---

<sup>9</sup> Anayasa Mahkemesi'nin 20/7/2022 tarihli ve E.: 2022/62, K.: 2022/95 sayılı Kararı ile bu fıkroda yer alan "disiplin" ve "ve" ibareleri iptal edilmiştir.

elemanlarının özlük haklarına ilişkin ödemelerde 926 sayılı Kanun hükümleri uygulanır. Ancak bu kapsamdaki öğretim elemanlarına, 2914 sayılı Kanunun 12 nci maddesine göre hesaplanacak üniversite ödeneği ile Türk Silahlı Kuvvetleri hizmet tazminatından hangisi fazla ise o ödenir. Öğretim elemanlarından 28/2/1982 tarihli ve 2629 sayılı Uçuş, Paraşüt, Denizaltı, Dalgıç ve Kurbağa Adam Hizmetleri Tazminat Kanunundan istifade edenlerin anılan Kanuna göre ödenen tazminatlarının Türk Silahlı Kuvvetleri hizmet tazminatı ile üniversite ödeneğinden fazla olması halinde, tazminat ödemeleri 2629 sayılı Kanun hükümlerine göre yapılır.

**(Ek fıkra: 2/1/2017-KHK-680/44 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7072/43 md.)**

Jandarma Hizmetleri Sınıfı ile Sahil Güvenlik Hizmetleri Sınıfındaki öğretim elemanlarından; görev süresi dolup yeniden atanamayanlar, kendi isteğiyle öğretim elemanlığından ayrılanlar ile Başkanlıkça öğretim elemanlığına devam etmesi uygun görülmeyenler, Akademi dışındaki Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı kadrolarına atanırlar. Akademi bünyesinde istihdam edilecek öğretim elemanlarının seçim, atama ve görevlendirmelerine ilişkin hususlar Yükseköğretim Kurulunun görüşü alınarak İçişleri Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

Akademide ücret karşılığı ders vermek üzere görevlendirilen Bakanlık personeli ve diğer kişilere, haftada yirmi, bir takvim yılında üç yüz altmış saati aşmamak ve 2914 sayılı Kanunun 11 inci maddesinde öngörülen azami ek ders ücretlerini geçmemek kaydıyla, Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Bakanlık tarafından belirlenen miktar, esas ve usuller çerçevesinde ders ücreti ödenir. Akademi dışındaki diğer yükseköğretim kurumlarından ders vermek üzere görevlendirilen öğretim elemanlarına ödenecek ek ders ücretlerine ilişkin esaslar Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda gösterilir.

Yükseköğretim kurumlarından akademik personel görevlendirilmesinde, bu maddede hüküm bulunmayan hallerde 2547 sayılı Kanun hükümleri uygulanır. Ayrıca ihtiyaç duyulması ve Akademi Başkanının talep etmesiyle Yükseköğretim Kurulu tarafından kendi mevzuatı çerçevesinde Akademi emrine öğretim elemanı görevlendirilebilir. İçişleri Bakanlığı, ihtisaslarından yararlanmak üzere Milli Savunma Bakanlığı bünyesinde yer alan askeri okullardan da öğretim elemanı talep edebilir. Uzman erbaşlar ile sözleşmeli er ve erbaşların eğitimi ise Akademinin belirlediği ilke ve standartlara göre Jandarma Eğitim Komutanlığı ile Sahil Güvenlik Eğitim Komutanlığı bünyesinde yapılır. Uzman erbaşlar ile sözleşmeli er ve erbaşlar, belirlenen bir süre için Akademi bünyesinde de eğitime tabi tutulabilir.

Akademinin öğrenci kaynağı; lise ve dengi okullar, ön lisans, lisans, yüksek lisans mezunlarıdır. İlgili devletlerle yapılacak uluslararası anlaşmalara bağlı olarak yabancı uyruklu öğrencilerin Akademiye kabul edilmeleri Bakan onayı ile olur. Yabancı uyruklu öğrenciler eğitim-öğretimi izleyebilecek Türkçe dil yeterliklerinin sınav ile tespit edilmesinden sonra öğretime başlatılır. Yabancı uyruklu öğrenciler Akademi öğrencilerine uygulanan kurallara uymakla yükümlüdür. Akademiye alınacak öğrencilerin nitelikleri ile giriş usul ve esasları yönetmelikle belirlenir.

Akademi bünyesindeki tüm birimlerde öğrenim gören öğrencilerden öğrenim süresini başarıyla tamamlayanların subay ve astsubay nasbedilmeleri için Akademi tarafından yapılacak

yeterlilik sınavında başarılı olması gerekmektedir. Yeterlilik sınavına ilişkin usul ve esaslar İçişleri Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

En az dört yıl süreli fakülte bitirenlerden muvazzaf subay olmak için başvuranlar ile fakülte veya yüksekokul bitirenlerden muvazzaf astsubay olmak için başvuranlar düzeltilmemiş nüfus kaydına göre müracaat yapılan yılın ocak ayının ilk günü itibarıyla yirmi yedi yaşını, lisansüstü öğrenimi tamamlamış olanlar ise otuz iki yaşını bitirmemiş olmak, yönetmelikte öngörülen sınavlar ile uygulanacak temel askerlik veya kolluk eğitiminde başarılı olmak ve diğer nitelikleri de haiz bulunmak şartıyla Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından gösterilecek lüzum ve İçişleri Bakanının uygun görmesi halinde ilgili branşlara nasbedilebilirler. **(Ek cümle:21/11/2024-7533/21 md.)** Bu fıkra kapsamında olanlardan temel askerlik veya kolluk eğitimine alınanlar, yemin ettikten itibaren subay veya astsubay nasbedilinceye kadar geçecek süre içinde kendilerine yapılan masrafları kanuni faiziyle birlikte tazminat olarak ödemek suretiyle istifa edebilirler. Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı bünyesinde 13/6/2001 tarihli ve 4678 sayılı Türk Silahlı Kuvvetlerinde İstihdam Edilecek Sözleşmeli Subay ve Astsubaylar Hakkında Kanun kapsamında istihdam edilecek sözleşmeli subay ve astsubaylar hakkında muvazzaf subay ve astsubaylar için belirlenmiş esaslar aynen uygulanır. Meslek içinden alınanlar için yaş sınırları veya hizmet sürelerine ilişkin hususlarda, 926 sayılı Kanun, 3466 sayılı Kanun ve 3269 sayılı Kanunda belirlenmiş olan esaslar uygulanır.

Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi tarafından Akademide yetiştirilemeyen veya az yetiştirilen sınıf ve branşlara yönelik olarak diğer yükseköğretim kurumlarıyla protokoller yapılarak öğrenci yetiştirilebilir, Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığı nam ve hesabına diğer yükseköğretim kurumlarında öğrenci okutulabilir. Ayrıca, özel ihtisas gerektiren alanlar için eğitim süreci içerisinde ilgili yükseköğretim kurumları ile protokoller yapılarak eğitim alınabilir. Bu öğrenciler, özlük ve sosyal hakları ile mecburi hizmet süreleri bakımından Akademide öğrenim gören öğrencilerle aynı hak ve yükümlülöklere sahiptir. **(Ek cümle:21/11/2024-7533/21 md.)** Bu fıkra kapsamında olan öğrenciler için yeterlilik sınavı şartı aranmaz ve bu öğrencilerin teğmenliğe veya astsubay çavuşluğa nasıp tarihleri mezuniyet tarihidir.

Öğrenciler, Akademi bünyesinde ücretsiz iâşe edilir, yatırılır, sağlık giderleri ve yönetmelikte tespit edilecek ihtiyaçları Devletçe karşılanır. Akademi öğrencilerine, ayrıca, Milli Savunma Bakanlığına bağlı okullarda bulunan askeri öğrencilere ödenen miktarda harçlık ödenir. **(Ek cümle: 2/1/2017-KHK-680/44 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7072/43 md.)** 25/6/2019 tarihli ve 7179 sayılı Askeralma Kanunu çerçevesinde askerlik hizmetine başlamadan Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisine alınanların sevkleri, Akademinin teklifine istinaden, subay ve astsubay nasbedilinceye kadar, Milli Savunma Bakanlığı tarafından tehir edilir. Öğrencilerin statülerinin gerektirdiği iş ve işlemler Başkanlıkça yürütölür. **(Değişik beşinci ve altıncı cümle:21/11/2024-7533/21 md.)** Subay veya astsubay nasbedilmek üzere lisans veya önlisans eğitimi yapanlar (yabancı uyruklular hariç) eğitime başladıklarının ilk eğitim-

öğretim yılının son gününe kadar öğretim masraflarının iki katını kanuni faizi ile birlikte tazminat olarak ödemek suretiyle istifa edebilirler. Bu fıkra kapsamında olanlar öğrenim gördükleri bölümleri/programları veya okumakta oldukları yükseköğretim kurumlarını değiştiremezler veya yatay geçiş yapamazlar. **(Ek cümle:21/11/2024-7533/21 md.)** Ancak Akademide eğitim alan öğrencilerden meslek yüksek okulunda eğitim görenler, Akademi senatosu tarafından belirlenen dikey geçiş koşulları ve esaslarına göre fakülteye dikey geçiş yapabilirler.<sup>10</sup>

Akademide öğrenim gören öğrencilerin aşağıdaki hallerde öğrenimlerine son verilir:

a) Bu Kanun hükümlerine göre çıkarılacak yönetmelikle belirlenecek disiplin notu yetersiz olanlar.<sup>10</sup>

b) Haklarında öğrenim gördükleri kurumdan çıkarma cezası verilerek, cezası kesinleşenler.

c) Öğrenimlerini, mevzuatta belirlenen azami süre içerisinde tamamlayamayanlar.

d) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre memur olma niteliğini kaybedenler.

e) Sağlık kurullarınca verilecek raporlara dayalı olarak Akademide öğrenime devam imkanı kalmadığı ilgili Komutanlığın sağlık komisyonunca belirlenenler.

f) Giriş ile ilgili nitelikleri taşımadıkları öğrenim sırasında anlaşılanlar.

g) 4678 sayılı Kanun kapsamında ön sözleşme yapılan subay ve astsubay adaylarından kendi isteğiyle ayrılmak isteyenler.

ğ) Bakanlıkça belirlenen devamsızlık süresi sonunda ilişik kesilmesine karar verilenler.

(c) bendi kapsamına girenler, istekleri halinde, İçişleri Bakanlığınca çıkarılacak yönetmeliğin belirleyeceği esaslar uyarınca uygun görülecek İçişleri Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığı kadrolarına atanabilirler. Meslek içinden öğrenciliğe alınan personelden (c) bendi kapsamına girenler ile onuncu fıkra uyarınca yapılan yeterlilik sınavından başarılı olamayanlar ise eğitim öncesi statülerine geri dönüş yaparlar.

**(Ek fıkra:21/11/2024-7533/21 md.)** Subay veya astsubay nasbedilmek üzere lisans veya önlisans eğitimi yapanlardan (yabancı uyruklular hariç) sağlık sebebi hariç öğrenciliği sona erdirilenler, kendilerine yapılmış olan öğretim masraflarını hesaplanacak tutarın iki katını, disiplinsizlik nedeniyle ilişkisi kesilenler dört katını kanuni faizi ile birlikte tazminat olarak ödemek zorundadırlar.

**(Ek fıkra:21/11/2024-7533/21 md.)** Akademide önlisans, lisans, lisansüstü eğitimi veya eğitim merkezlerinde subay ve astsubay nasbedilmek üzere eğitim alan şehit veya vazife malulü eş veya çocukları, akademik başarısızlık sebebiyle ilişkilerinin kesilmesi hallerinde tazminat yükümlülüğünden muaf tutulurlar.

**(Ek fıkra: 2/1/207-KHK-680/44 md.; Değişik fıkra: 15/8/2017-KHK-694/54 md.; Değiştirilerek kabul: 1/2/2018-7072/43 md.)** Akademi bünyesindeki faaliyetlere yönelik olarak döner sermaye işletmesi kurulmuştur. İşletmeye onmilyon Türk Lirası sermaye tahsis

---

<sup>10</sup> 21/11/2024 tarihli ve 7533 sayılı Kanunun 21 inci maddesi ile bu maddenin onaltıncı fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan "21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanunu" ibaresi "25/6/2019 tarihli ve 7179 sayılı Askerlik Kanunu" şeklinde

edilmiştir. Bu tutar, Maliye Bakanlığının uygun görüşü ile artırılabilir. Başlangıç sermayesi Jandarma Genel Komutanlığı bütçesinden karşılanır. İşletmenin sermayesi, Jandarma Genel Komutanlığı bütçesine konulacak ödenekler, aynı yardımlar, faaliyet sonucu elde edilecek kârlar, bağış ve yardımlardan oluşur. Ödenmiş sermaye tahsis edilen sermaye tutarına ulaştıktan sonra, kalan yıl sonu kârı döner sermaye işletmesinin hizmetlerinde kullanılmak üzere ertesi yılın gelirine ilave edilir. 2547 sayılı Kanunun 58 inci maddesi çerçevesinde döner sermaye gelirlerinden tahsil edilen kısmın en az yüzde beşi, Akademi bünyesinde yürütülen bilimsel araştırma projelerinin finansmanı için kullanılır. Döner sermaye işletmesinin faaliyet alanları, gelir ve giderleri ile yönetimine ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine İçişleri Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle belirlenir. Bilimsel araştırma projelerine ilişkin ödenekler, Akademi senatosu tarafından gerekli görüldüğü takdirde her bir proje için avans verilmek suretiyle kullanılabilir.

**(Ek fıkra: 20/11/2017-KHK-696/48 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7079/43 md.)**

Hazırlık sınıfında başarısız olanlar Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından üniversite sınavına girdikleri yıl aldıkları puanlarına uygun bir yükseköğretim kurumuna yerleştirilirler.

## **İKİNCİ BÖLÜM**

### **Atama, Yer Değiştirme ve Disiplin İşlemleri**

**Jandarma subay, astsubay ve uzman jandarmanın atanma ve yer değiştirme esasları:**

**Madde 14 – (Değişik birinci fıkra: 2/7/2018 – KHK/703/128 md.)** Jandarma Genel Komutanı, Genel Komutan Yardımcıları, generaller, bölge ve il jandarma komutanları dışında kalanlar İçişleri Bakanınca yapılır.

İhtisaslaşma gereği olarak özel eğitim görmüş personel nokta atamasına tabi tutulabilir. Nokta ataması yapılmayan subay, astsubay ve uzman jandarmalar valilik emrine atanır ve bunların istihdam yerleri, il içi yer değiştirmeleri vali tarafından yapılır.

Hizmet gerekleri bakımından uygun görülmesi halinde il jandarma komutanlıklarına general rütbesindeki subaylar da atanabilir.

**Disiplin ve soruşturma usulleri:**

**Madde 15 – (Değişik: 25/7/2016-KHK-668/15 md.; Aynen kabul: 8/11/2016-6755/15 md.)**

Jandarma personeli hakkında disiplin ve soruşturma işlemleri aşağıdaki usullere göre yapılır.

a) Disiplin işleri özel kanun hükümlerine göre yürütülür.

b) Jandarma personelinin mülki görevlerinden doğan suçlarında; özel kanunların hükümleri saklı kalmak şartıyla 2/12/1999 tarihli ve 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun hükümlerine göre işlem yapılır.

c) Adli görevlerinden doğan suçlarda; 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 161 inci maddesinin beşinci fıkrası hükmü uygulanır.

d) **(Değişik: 2/7/2018 – KHK/703/128 md.)** Jandarma personeline askeri görev verildiği takdirde bu görevlerden doğan suçların muhakemesi, Jandarma personelinin emrine verildiği

askeri birlik personelini muhakeme etmekle görevli ve yetkili olan mahkemede görülür.

e) Jandarma personelinin kişisel suçlarında genel hükümlere göre işlem yapılır.

**(Ek fıkra: 15/8/2017/KHK-694/55 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/52 md.)**

Ertelenmiş, seçenek yaptırımlara çevrilmiş, hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilmiş, affa uğramış veya 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; Devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, milli savunmaya karşı suçlar, Devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, zimmet, irtikâp, rüşvet, iftira, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından ya da kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına mahkûm olan Jandarma Genel Komutanlığında görevli subay, astsubay ve uzman jandarmaların Komutanlıkla ilişkileri İçişleri Bakanının onayı ile kesilir.<sup>11</sup>

**Erbaş ve erlerin üst ve eşyalarının aranması<sup>12</sup>**

**Madde 15/A- (Ek: 25/7/2018-7145/6 md.)**

Tehlikenin veya suç işlenmesinin önlenmesi amacıyla usulüne göre verilmiş sulh ceza hâkimi kararı veya bu sebeplere bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde yirmi dört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulması şartıyla birlik komutanının veya kurum amirinin yazılı emri **(İptal ibare: Anayasa Mahkemesi'nin 30/6/2022 tarihli ve E.: 2018/137, K.: 2022/86 sayılı Kararı ile.)** üzerine, jandarma hizmet binaları ve eklentilerinde, askerlik yükümlülüğünü yerine getiren erbaş ve erlerin üstü, özel kâğıtları ve eşyası aranır, gerekli tedbirler alınır, suç delilleri koruma altına alınarak 5271 sayılı Kanun hükümlerine göre gerekli işlemler yapılır.<sup>13</sup>

Arama talep yazısında, arama için makul sebeplerin oluştuğunun, gerekçeleriyle birlikte gösterilmesi gerekir. Arama kararında veya emrinde; aramanın sebebi, konusu ve kapsamı ile yapılacağı yer, zaman ve geçerli olacağı süre belirtilir.

Aramanın sonucu, arama kararı veya emri veren merci veya makama bir tutanakla bildirilir.

Konutta ve yerleşim yerinde ve eklentilerinde önleme araması yapılamaz.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

<sup>11</sup> 6/12/2019 tarihli ve 7196 sayılı Kanunun 28 inci maddesiyle, bu fıkroda yer alan “Jandarma Genel Komutanlığında görevli subay, astsubay, sözleşmeli subay, sözleşmeli astsubay, uzman jandarma ve uzman erbaşların” ibaresi “Jandarma Genel Komutanlığında görevli subay, astsubay ve uzman jandarmaların” şeklinde değiştirilmiştir.

<sup>12</sup> 12/6/2024 tarihli ve 7517 sayılı Kanunun 22 nci maddesiyle bu maddenin başlığı “Erbaş ve erlerin üst ve eşya aramaları:” iken metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

<sup>13</sup> 12/6/2024 tarihli ve 7517 sayılı Kanunun 22 nci maddesiyle bu fıkroda yer alan “usulüne göre verilmiş sulh ceza hâkimi kararı” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya bu sebeplere bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde yirmi dört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulması şartıyla birlik komutanının veya kurum amirinin yazılı emri” ibaresi eklenmiştir.

## ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

### Açığa Alınma, İşten El Çektirme ve Görevden Uzaklaştırma

#### Görevden uzaklaştırma:<sup>14</sup>

**Madde 16 – (Mülga: 25/7/2016-KHK-668/20 md.; Aynen Kabul: 8/11/2016-6755/20 md.)**

#### Görevden uzaklaştırmanın hukuki ve mali sonuçları:<sup>15</sup>

**Madde 17 – (Mülga: 25/7/2016-KHK-668/20 md.; Aynen Kabul: 8/11/2016-6755/20 md.)**

## BEŞİNCİ KISIM

### Mali Hükümler

#### Bütçe:

**Madde 18 –** Jandarma Genel Komutanlığının bütçesi, İçişleri Bakanlığının bünyesinde ve bu Bakanlığın bütçesinden ayrı olarak düzenlenir.

#### İkmal esasları:

**Madde 19 – (Değişik: 25/7/2016-KHK-668/16 md.; Değiştirilerek kabul: 8/11/2016-6755/16 md.)**

Jandarma Genel Komutanlığı ikmal hizmetleriyle faaliyetlerine ait her türlü ihtiyacını ve silah ve mühimmatını İçişleri Bakanlığınca belirlenecek standartlara uygun olarak kendi bütçesinden karşılar. Ancak Jandarma Genel Komutanlığı, Savunma Sanayi Destekleme Fonundan Türk Silahlı Kuvvetlerinin tabi olduğu usul ve esaslar dahilinde yararlanır. Jandarma Genel Komutanlığının ihtiyaçları, İçişleri Bakanlığı tarafından Savunma Sanayii Müsteşarlığına doğrudan teklif edilir. Bu ihtiyaçlar İçişleri Bakanlığının güvenlik önceliklerine göre değerlendirilir.<sup>16</sup>

Seferberlik ve savaş hallerinde Kuvvet Komutanlıkları emrine girecek veya İçişleri Bakanı ya da valilerce askeri görev verilen jandarma birliklerinin her türlü ihtiyacı (sefer stokları dahil) emrine gireceği Kuvvet Komutanlıklarının standartlarına uygun olarak Milli Savunma Bakanlığınca sağlanır.

**(Ek fıkra: 2/1/2017-KHK-680/45 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7072/44 md.)**

Jandarma Genel Komutanlığının ihtiyaç fazlası ve standart dışı malzemelerinin bedelli veya bedelsiz devir işlemleri 12/4/2001 tarihli ve 4645 sayılı Emniyet Genel Müdürlüğüne Ait Araç, Gereç, Mal ve Malzemenin Satış, Hibe, Hek ve Hurda Durum ve İşlemleri ile Hizmet Satışına Dair Kanun hükümlerine göre yürütülür. Ayrıca, Jandarma Genel Komutanlığı, 30/5/1985 tarihli ve 3212 sayılı Silahlı Kuvvetler İhtiyaç Fazlası Mal ve Hizmetlerinin Satış,

<sup>14</sup> Bu maddenin başlığı “Açığa alınma ve görevden uzaklaştırma” iken 27/3/2015 tarihli ve 6638 sayılı Kanunun 51 inci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

<sup>15</sup> Bu maddenin başlığı “İşten el çektirme ve görevden uzaklaştırma” iken 27/3/2015 tarihli ve 6638 sayılı Kanunun 52 nci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

<sup>16</sup> 20/11/2017 tarihli ve 696 sayılı KHK’nin 49 uncu maddesiyle, bu maddenin birinci fıkrasında yer alan “Milli Savunma Bakanlığına” ibaresi “Savunma Sanayii Müsteşarlığına” şeklinde değiştirilmiş, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7079 sayılı Kanunun 44 üncü maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

Hibe, Devir ve Elden Çıkarılması; Diğer Devletler Adına Yurt Dışı ve Yurt İçi Alımların Yapılması ve Eğitim Görecek Yabancı Personel Hakkında Kanun kapsamında Türk Silahlı Kuvvetlerinin yararlandığı hak ve imkânlardan aynen yararlanır.

**(Ek fıkra: 17/4/2017-KHK-690/21 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7077/18 md.)** Bütçe kanunları ve diğer kanunlarla Milli Savunma Bakanlığı ile Türk Silahlı Kuvvetlerine tanınan gümrük, her türlü vergi, resim, harç ve ardiye ücretlerine ilişkin muafiyet ve istisna hükümleri Jandarma Genel Komutanlığı hakkında da uygulanır.

### **Özlük hakları:**

**Madde 20** – Jandarma Genel Komutanlığı personeli; bu Kanunla getirilen hakların yanı sıra, özlük hakları bakımından, 926 sayılı “Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu”, 657 sayılı “Devlet Memurları Kanunu” ile genel ve özel düzenleme getiren diğer kanunlarla verilen haklardan da yararlanır.

### **Asayiş Tazminatı:<sup>17</sup>**

#### **Madde 21 – (Değişik: 13/7/1993 – KHK – 486/18 md.)**

Jandarma Genel Komutanlığı fiili kadrolarına atanmış<sup>18</sup> subay, astsubay ve uzman jandarma ve uzman erbaşlara; 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda belirtilen en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil);

a) Komando ve sınır birliklerinde % 52,<sup>19</sup>

b) Diğer karargah, birlik ve kurumlarda % 40,<sup>20</sup>

tutarını geçmemek üzere İçişleri Bakanlığınca belirlenecek usul ve esaslara göre fazla çalışma karşılığı asayiş tazminatı ödenir. Bu tazminattan damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesinti yapılmaz.<sup>21</sup>

### **Uzman jandarma ile erbaş ve erlerin diğer özlük hakları:**

**Madde 22** – Uzman jandarmaların hizmet süreleri, giyim, kuşam, beslenme usulleri ve diğer özlük hakları ile erbaş ve erlerin kaynakları, hizmet süreleri, kıyafetleri özel kanunlarında gösterildiği gibidir.

### **Tayın bedeli:**

<sup>17</sup> Bu madde başlığı, 13/7/1993 tarih ve 486 sayılı KHK'nin 18 inci maddesiyle değiştirilmiş olup, metne işlenmiştir.

<sup>18</sup> "Jandarma Genel Komutanlığında görevli" ibaresi, 23/2/1995 tarih ve 547 sayılı KHK'nin 16 ncı maddesi ile "Jandarma Genel Komutanlığı fiili kadrolarına atanmış" şeklinde değiştirilmiştir.

<sup>19</sup> Bu bentte geçen "% 15" ibaresi 28/8/2000 tarihli ve 629 sayılı KHK ile "% 52" olarak değiştirilmiş daha sonra söz konusu KHK, 5/4/2001 tarihli ve 4635 sayılı Kanunla kanunlaşmış ve metne işlenmiştir.

<sup>20</sup> Bu bentte geçen "% 13" ibaresi 28/8/2000 tarihli ve 629 sayılı KHK ile "% 46" olarak değiştirilmiş daha sonra bu KHK, 5/4/2001 tarihli ve 4635 sayılı Kanun ile Kanunlaşması aşamasında, söz konusu oran %40 olarak tespit edilmiş ve metne işlenmiştir.

<sup>21</sup> Bu maddenin uygulaması için, bu Kanunun sonundaki işlenemeyen hükümler bölümünde yer alan, 13/7/1993 tarih ve 486 sayılı KHK'nin Geçici 1 inci maddesine bakınız.

**Madde 23 – (Mülga: 24/5/2007-5668/12 md.)**

**ALTINCI KISIM**

**Yönetmelik, Yürürlükten Kaldırma, Geçici Hükümler ve Yürürlük**

**Yönetmelik:**

**Madde 24 – (Değişik: 27/5/2016-KHK-668/17 md.; Aynen kabul: 8/11/2016-6755/17 md.)**

Bu Kanunla münhasıran yönetmelik çıkarılması öngörülen hususların yanısıra jandarmanın teşkilat, görev, yetki ve sorumlulukları, diğer makamlarla ilişkileri, birlikte çalışma ve işbirliği esasları dahil komuta ve kontrol ilişkileri ile Jandarma (...) <sup>22</sup> personelinin terfi işleri, değerlendirme, ödüllendirme, kılık ve kıyafet ve Kanunun uygulanmasına ilişkin diğer hususlar; Cumhurbaşkanınca yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenlenir. <sup>23</sup>

**Yürürlükten kaldırılan ve uygulanmayacak olan hükümler:**

**Madde 25 – (Mülga: 27/5/2016-KHK-668/20 md.; Aynen kabul: 8/11/2016-6755/20 md.)**

**Ek Madde 1 – (Ek: 20/8/1993 – KHK – 507/3 md.; Değişik: 27/3/2015-6638/54 md.)**

Jandarmanın (...) <sup>24</sup> eylem ve işlemleri İçişleri Bakanlığı, mülki idare amirleri ve kendi amirleri tarafından denetlenir ve teftiş edilir. <sup>24</sup>

**Ek Madde 2 – (Ek: 20/8/1993 – KHK – 507/3 md.; Değişik: 27/3/2015-6638/55 md.) <sup>25</sup>**

İl jandarma komutanı ile merkez ilçe jandarma komutanı hakkında il valisince, ilçe jandarma komutanı hakkında kaymakamın değerlendirmesi alınarak il valisi tarafından her yıl sonunda söz konusu kişilerin (...) <sup>25</sup> görevleri ile ilgili olarak değerlendirme raporu düzenlenir.

Değerlendirme raporları; personelin terfi, ödüllendirme, atama ve yer değiştirmesinde dikkate alınır.

Değerlendirme raporlarının içeriği ve düzenlenme esasları, (...) <sup>25</sup> İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

---

<sup>22</sup> 2/1/2017 tarihli ve 680 sayılı KHK'nin 46 ncı maddesiyle, bu maddede yer alan "Hizmetleri Sınıfı" ibaresi yürürlükten kaldırılmış, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7072 sayılı Kanunun 45 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

<sup>23</sup> 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı KHK'nin 128 inci maddesiyle, bu fıkra da yer alan "İçişleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulu kararıyla" ibaresi "Cumhurbaşkanınca" şeklinde değiştirilmiştir.

<sup>24</sup> 25/7/2016 tarihli ve 668 sayılı KHK'nin 18 inci maddesiyle bu fıkra da yer alan "askeri görevleri haricindeki diğer görevleriyle ilgili" ibaresi yürürlükten kaldırılmış ve aynı fıkradaki "valiler" ibaresi "mülki idare amirleri" şeklinde değiştirilmiş olup, daha sonra bu hüküm 8/11/2016 tarihli ve 6755 sayılı Kanunun 18 inci maddesiyle kanunlaşmıştır.

<sup>25</sup> 25/7/2016 tarihli ve 668 sayılı KHK'nin 19 uncu maddesiyle bu maddenin birinci fıkrasında yer alan "askeri görevleri haricindeki diğer" ibaresi ile aynı maddenin üçüncü fıkrasında yer alan "Genelkurmay Başkanlığının görüşü alınarak" ibaresi yürürlükten kaldırılmış olup, daha sonra bu hüküm 8/11/2016 tarihli ve 6755 sayılı Kanunun 19 uncu maddesiyle kanunlaşmıştır.

## İzinler

### **Ek Madde 3 – (Ek: 20/8/1993 – KHK – 507/3 md.) (Başlığı ile Birlikte Değişik: 6/12/2019-7196/29 md.)**

Subay, sözleşmeli subay, astsubay, sözleşmeli astsubay, uzman jandarma ve uzman erbaşların yıllık izinleri ve yıllık mazeret izinleri aşağıdaki gibidir:

a) Personelin her yıl otuz gün yıllık izin hakkı vardır. Bu müddete yol dâhil değildir. Ayrıca, kısa süreli mazeretlerde kullanılmak üzere on beş güne kadar yıllık mazeret izni verilebilir.

b) Yıllık izinlerin verilmesi, zaman ve süresi, hizmetin aksamaması esas alınmak suretiyle birlik, karargâh ve kurum amirlerince düzenlenir.

c) Personele, nasbedildikleri veya ilk sözleşmelerinin onaylandığı tarihten aynı yılın 31 Aralık tarihine kadar olan süre için yıllık izinleri orantılı olarak verilir.

ç) Yıllık izinlerin senesi içinde kullanılması esastır. Ancak hizmet, alıkonulma, esaret ve sair zorunlu nedenlerle yıllık izinlerini kısmen veya tamamen kullanamayanların izinleri, müteakip sene içinde verilebilir. Bu müddet hiçbir suretle toplam altmış günü geçemez.

d) Görev ve hizmet ihtiyacının gerektirdiği durumlarda, asgari yıllık izin planlamasını onaylayan makam tarafından personel izinden geriye çağrılabilir.

Subay, sözleşmeli subay, astsubay, sözleşmeli astsubay, uzman jandarma ve uzman erbaşlara birinci fıkrada yazılı on beş günlük yıllık mazeret izinleri dışında;

a) Eşinin doğum yapması, eşinin ölümü, çocuğunun ölümü, kendisinin veya eşinin ana, baba veya kardeşinin ölümü hallerinin her birinde isteği üzerine on güne kadar; kendisinin veya çocuğunun evlenmesi halinde isteği üzerine yedi güne kadar mazeret izni verilebilir.

b) Yangın, deprem, su baskını gibi olağanüstü bir mazeret dolayısıyla bir yıl içinde otuz güne kadar mazeret izni verilebilir.

c) Hizmetleri sırasında radyoaktif ışınlarla çalışan personele her yıl, yıllık izinlerinden ayrı olarak, bir aylık izin verilir.

ç) Gerekli uzmanlık dallarında ve ihtiyaç duyulan branşlarda yurt içinde öğrenim için özlük hakları saklı kalmak şartıyla öğrenim süresi kadar veya eğitim öğretim programının özelliğine göre ve programın safhaları dikkate alınarak ihtiyaç duyulan sürelerde bölümler halinde izin verilebilir.

d) Bakmakla yükümlü olduğu veya refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek anne, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya tedavisi uzun süren önemli bir hastalığa tutulmuş olması hâllerinde, bu hâllerin sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, istekleri üzerine, aylık ve özlük hakları korunarak üç aya kadar izin verilebilir. Gerektiğinde bu süre bir katına kadar uzatılır. Bu sürenin bitimini müteakip istekleri üzerine ayrıca altı aya kadar aylıksız izin verilebilir. Bu bent hükmü aynı kişi ve aynı vakaya dayalı olarak bir defaya mahsus uygulanır. Aylıksız izinli olarak geçirilen süreler mecburi hizmet süresinden, uzman erbaşlar için sözleşme süresinden sayılmaz.

e) En az yüzde 70 oranında engelli ya da süregelen hastalığı olan çocuğunun (çocuğun evli olması durumunda eşinin de en az yüzde 70 oranında engelli olması kaydıyla) hastalanması

hâlinde hastalık raporuna dayalı olarak ana veya babadan sadece biri tarafından kullanılması kaydıyla bir yıl içinde toptan veya bölümler hâlinde on güne kadar mazeret izni verilir.

f) Bu fıkra kapsamında verilen mazeret izinleri yıllık izne mahsup edilmez.

Subay, sözleşmeli subay, astsubay, sözleşmeli astsubay, uzman jandarma ve uzman erbaşların sıhhi izinleri aşağıdaki gibidir:

a) Hizmet yapamayacak şekilde hastalanan personelin hastalığı geçici ise veya geçici olup sekel bırakan hastalıklardan ise, hastanelerde geçen teşhis ve tedavi süreleri hariç, ay ve gün hesabı ile her bir hastalığı için toplam olarak ve fiilen iki yılı geçmemek üzere, nekahet tedavisi, istirahat ve hava değişimi işlemine tabi tutulur. Bu gibiler hakkında raporlar sağlık kurulunca verilir. Sözleşmeli subay ve sözleşmeli astsubaylar için 4678 sayılı Kanun, uzman erbaşlar için 3269 sayılı Kanundaki sağlık durumları nedeniyle sözleşme fesih hükümleri saklıdır.

b) Kanser, her türlü kötü huylu tümör, verem, kronik böbrek yetmezliği ile akıl ve ruh hastalıkları gibi uzun süreli bir tedaviye ihtiyaç gösteren hastalığa yakalananlar, sağlık kurulları raporlarında gösterilecek lüzum üzerine, toplam olarak ve fiilen üç yılı geçmemek şartı ile tedavi, istirahat veya hava değişimine tabi tutulabilirler.

c) Sağlık durumundan dolayı (Yurdun alçak veya alçak mutedil bölgelerinde faal görev yapar) veya (Muayyen bölgelere gidemez) şeklinde iklim değiştirme raporları alanlar ile birlik veya diğer görevlerde çalışması sağlık kurulu raporu ile kayıt ve şarta bağlı olanların bu durumlardaki sıhhi izin süreleri dört yıl olarak hesaplanır. Geçici olarak sağlık durumları sebebiyle uçucuların yer hizmetine verilmeleri ve dalgıç ve kurbağa adamlardan hizmetlerini yapamaz kararı alanların diğer görevlere verilmeleri sıhhi izin süresinden sayılmaz. Sıhhi izin süresini doldurmak durumuna girenler, sıhhi izin sürelerini dolduracakları ayın ilk haftasında haklarında kati işlem yapılmak üzere tekrar muayeneye sevk edilirler. Bunlardan sıhhi arızalarının devam ettiği ve hiçbir sınıfın hizmetinde vücutlarından istifade edilemeyeceği anlaşılanlar hakkında ilgisine göre 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu veya 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu hükümleri uygulanır.

ç) Kadın personele doğum yapmasından önce sekiz hafta ve doğum yaptığı tarihten itibaren sekiz hafta olmak üzere toplam on altı hafta süre ile aylıklı izin verilir. Çoğul gebelik halinde, doğum öncesi sekiz haftalık izin süresine iki hafta süre eklenir. Ancak beklenen doğum tarihinden sekiz hafta öncesinden, sağlık durumunun uygun olduğu doktor raporu ile belgelenen personel, isterse doğumdan önceki üç haftaya kadar iş yerinde çalışabilir. Bu durumda personelin isteği halinde doğum öncesinde çalıştığı süreler, doğum sonrası izin süresinin bitim tarihinden itibaren aylıklı izin süresine eklenir. Doğumun erken gerçekleşmesi nedeniyle doğum öncesi sekiz haftalık izinden kullanılamayan süreler, doğum sonrası sürelere eklenir. Doğumda veya doğum sonrası aylıklı izin süresi içerisinde annenin ölümü halinde, isteği üzerine babaya, bu bentte anne için öngörölmüş olan aylıklı izin süresi kadar izin verilir. Doğum yapan personele çocuklarını emzirmeleri için aylıklı izin süresinin bitim tarihinden itibaren ilk altı ayda günde üç saat, ikinci altı ayda günde bir buçuk saat süt izni

verilir. Süt izninin hangi saatler arasında ve kaçta bölünerek kullanılacağı personelin tercihine bırakılır. Ayrıca doğum yapan personele, aylıklı izinlerinin bitiminden itibaren başlamak üzere, en fazla üç yaşında bir çocuğu evlat edinen kadın personele çocuğun ana ve babasının rızasının kesinleştiği tarihten veya vesayet dairelerinin izin verme tarihinden itibaren istekleri üzerine on iki aya kadar aylıksız izin verilir.

d) Görev esnasında veya görev dışında, görevlerinden dolayı bir saldırıya veya kazaya uğrayan veya bir meslek hastalığına yakalanan personel bu fıkra da belirtilen sürele re bağı olmaksızın iyileşinceye kadar izinli sayılır.

e) Bu fıkra kapsamında verilen izinler rütbe bekleme süresinden sayılır.

Subay, sözleşmeli subay, astsubay, sözleşmeli astsubay ve uzman jandarmaların yurt dışı izinleri aşağıdaki gibidir:

a) İçişleri Bakanlığınca;

1) Öğrenim için öğrenim süresi kadar,

2) Meslekî bilgi ve görgüsünü artırmak maksadıyla bir yıla kadar,

3) Seminer, müşahade gezisi ve ziyaretler için lüzumlu görülen süre kadar,

4) Mazeret dolayısıyla yıllık izinle birlikte üç aya kadar,

5) Seyahat maksadıyla yurt dışına gidecek personele, bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen yıllık izin süresi kadar,

yurt dışı izni verilebilir.

b) Bu fıkranın (a) bendinin (5) numaralı alt bendinde belirtilen izin aynı usuller ile uzman erbaşlara da verilebilir.

c) Yurt dışı izin verme yetkisi İçişleri Bakanlığınca devredilebilir. Yetki devri hâllerinde, verilen yurt dışı izinleri yetki devri yapan makama bildirilir.

ç) Bu fıkra kapsamında verilen izinlerde özlük hakları aynen verilir.

Subay, sözleşmeli subay, astsubay, sözleşmeli astsubay, uzman jandarma ve uzman erbaşlardan;

a) Yabancı memleketlerin emsal kurum ve kuruluşlarında hizmet yapmak üzere gönderileceklerle İçişleri Bakanlığınca dört yıla kadar aylıklı izin verilebilir. Bu şekilde görevlendirilenlerin aylıkları Jandarma Genel Komutanlığı bütçesinden ödenir. Bunların yabancı memleketlerde geçen hizmet süreleri, fiilî hizmetlerinden ve kıdemlerinden sayılır.

b) Yabancı bir memlekette veya uluslararası kuruluşlarda görev alacaklara İçişleri Bakanlığının onayı ile beş yıla kadar aylıksız izin verilebilir.

c) Birleşmiş Milletler Teşkilatı ile Türkiye Cumhuriyetinin üye olduğu veya imzaladığı anlaşmalarla taraf bulunduğu diğer uluslararası teşkilatlar nezdinde ateşkesi denetlemek üzere gözlemci sıfatıyla görev alan veya barış gücünde görevlendirilenlere Cumhurbaşkanının kararı ile beş yıla kadar aylıklı izin verilebilir. Bu personele, görevlendirilen teşkilat tarafından yapılacak ödemelerin dışında, ayrıca, aynı karar ile tespit edilecek tutarda aylık ek ücret de verilebilir. Bu şekilde yabancı memleket veya uluslararası kuruluşlarda görevde geçen süreler hizmetten sayılır ve emeklilik hakları ile 3/1/1961 tarihli ve 205 sayılı

Ordu Yardımlaşma Kurumu Kanununca sağlanan hakları, 5434 sayılı Kanun, 5510 sayılı Kanun ve 205 sayılı Kanun hükümlerine uyulmak kaydı ile saklı tutulur.

Bursla gidenler de dâhil, yetiştirilmek üzere veya sürekli görevle yurt dışına gönderilen personel kanunlarına tâbi kamu personelinin; subay, sözleşmeli subay, astsubay, sözleşmeli astsubay, uzman jandarma ve uzman erbaş olarak görev yapan eşlerine, hizmet safahatları süresince her defasında bir yıldan az olmamak üzere en çok dört yıla kadar aylıksız izin verilebilir.

Aylıksız izin süreleri hariç olmak üzere, izin süreleri subay, sözleşmeli subay, astsubay, sözleşmeli astsubay, uzman jandarma ve uzman erbaşların hizmetlerinden sayılır. Aylıksız izin süreleri mecburi hizmet süresinden sayılmaz. Aylıksız izin alanların, nasıp ve terfi, aylık ve diğer mali haklar bakımından statü ve rütbelerine göre 926 sayılı Kanun, 4678 sayılı Kanun, 3466 sayılı Kanun ve 3269 sayılı Kanun hükümleri saklıdır.

Savaş ve olağanüstü hallerde Cumhurbaşkanınca izin süreleri kısaltılabilir veya kaldırılabilir. Bu hâllerde, bu madde kapsamına giren personel, izinden geriye çağrılabilir.

Subay, sözleşmeli subay, astsubay, sözleşmeli astsubay, uzman jandarmalar ve uzman erbaşlar için bu Kanun dışında diğer kanunlarda düzenlenen izin hükümleri uygulanmaz.

İzinlerin verilme usul ve esasları, izin vermeye yetkili makamlar ve sair hususlar ile ilgili ve görgülerini artırmak üzere yabancı memleketlere izinli gideceklerin seçilmeleri, yollanma tarzları, o yerdeki yaşama ve çalışmalarının ne şekilde takip ve kontrol edilecekleri, ne gibi hallerde geri çağırılacakları ile ilgili hususlar İçişleri Bakanlığı tarafından yürürlüğe konulacak yönetmelik ile belirlenir.

#### **Ek Madde 4 - (Ek: 3/4/2003 - 4838/1 md.)**

Gözüne alınanların yeme, içme ihtiyaçlarına ve nakillerine ait masraflar Jandarma Genel Komutanlığı bütçesine konulacak ödenekle karşılanır.

#### **Ek Madde 5 – (Ek: 3/7/2005 – 5397/2 md.)**

Jandarma, bu Kanunun 7 nci maddesinin (a) bendine ilişkin görevleri yerine getirirken önleyici ve koruyucu tedbirleri almak üzere, sadece kendi sorumluluk alanında 4.12.2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun, casusluk suçları hariç, 250 nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde yazılı suçların işlenmesinin önlenmesi amacıyla, hâkim kararı veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Jandarma Genel Komutanı veya istihbarat başkanının yazılı emriyle, telekomünikasyon yoluyla yapılan iletişimi tespit edebilir, dinleyebilir, sinyal bilgilerini değerlendirebilir, kayda alabilir. Gecikmesinde sakınca bulunan hallerde verilen yazılı emir, yirmidört saat içinde yetkili ve görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim, kararını en geç kırk sekiz saat içinde verir. Sürenin dolması veya hâkim tarafından aksine karar verilmesi halinde tedbir derhal kaldırılır. Bu halde dinlemenin içeriğine ilişkin kayıtlar en geç on gün içinde yok edilir; durum bir tutanakla tespit olunur ve bu tutanak denetimde ibraz edilmek üzere muhafaza edilir. Bu işlemler, 4.7.1934 tarihli ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Selahiyet Kanununun ek 7 nci maddesinin

onuncu fıkrası hükmüne göre kurulan merkez tarafından yürütülür. 5271 sayılı Kanunun 135 inci maddesi kapsamında yapılacak dinlemeler de bu merkez üzerinden yapılır.<sup>26</sup>

**(Değişik ikinci fıkra: 27/3/2015-6638/6 md.)** Yetkili ve görevli hâkim, Ankara ağır ceza mahkemesi üyesidir.

Kararda ve yazılı emirde, hakkında tedbir uygulanacak kişinin kimliği, iletişim aracının türü, kullandığı telefon numaraları veya iletişim bağlantısını tespiti imkân veren kodundan belirlenebilenler ile tedbirin türü, kapsamı ve süresi ile tedbire başvurulmasını gerektiren nedenler belirtilir. Kararlar, en fazla üç ay için verilebilir; bu süre aynı usûlle üçer ayı geçmeyecek şekilde en fazla üç defa uzatılabilir. Ancak, terör örgütünün faaliyeti çerçevesinde devam eden tehlikelere ilişkin olarak gerekli görülmesi halinde, hâkim üç aydan fazla olmamak üzere sürenin müteaddit defalar uzatılmasına karar verebilir.

Uygulanan tedbirin sona ermesi halinde, dinlemenin içeriğine ilişkin kayıtlar en geç on gün içinde yok edilir; durum bir tutanakla tespit olunur ve bu tutanak denetimde ibraz edilmek üzere muhafaza edilir.

Bu maddede belirtilen suçların önlenmesi amacıyla ve hâkim kararı alınmak koşuluyla, teknik araçlarla izleme yapılabilir. Ayrıca, kamu kurum ve kuruluşları ile kamu hizmeti veren kuruluşların ihtiyaç duyulan bilgi ve belgelerinden yararlanabilmek için gerekçesini de göstermek suretiyle yazılı talepte bulunulabilir. Bu kurum ve kuruluşların kanuni sebeplerle veya ticari sır gerekçesiyle bu bilgi ve belgeleri vermemeleri halinde ancak hâkim kararı ile bu bilgi ve belgelerden yararlanılabilir.

Bu madde hükümlerine göre yürütülen faaliyetler çerçevesinde elde edilen kayıtlar, birinci fıkrada belirtilen amaçlar dışında kullanılamaz. Elde edilen bilgi ve kayıtların saklanması ve korunmasında gizlilik ilkesi geçerlidir. Bu fıkra hükümlerine aykırı hareket edenler hakkında, görev sırasında veya görevden dolayı işlenmiş olsa bile Cumhuriyet savcılarınca doğrudan soruşturma yapılır.

Hâkim kararları ve yazılı emirler, Jandarma Genel Komutanlığı İstihbarat Başkanlığı görevlilerince yerine getirilir. İşlemin başladığı ve bitirildiği tarih ve saat ile işlemi yapanın kimliği bir tutanakla saptanır.

**(Değişik sekizinci fıkra: 27/3/2015-6638/6 md.)** Bu maddede yer alan faaliyetlerin denetimi; sıralı kurum amirleri, mülki idare amirleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve ilgili bakanlığın teftiş elemanları tarafından yılda en az bir defa yapılır. Bu faaliyetler Cumhurbaşkanlığınca görevlendirilen denetim elemanları tarafından da denetlenebilir. Bu kapsamda yapılan denetimlerin sonuçları bir rapor hâlinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Güvenlik ve İstihbarat Komisyonuna sunulur.<sup>27</sup>

Bu maddede belirlenen usûl ve esaslara aykırı dinlemeler hukuken geçerli sayılmaz ve bu şekilde dinleme yapanlar hakkında 26.9.2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu

<sup>26</sup> 27/3/2015 tarihli ve 6638 sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle, bu fıkranın üçüncü cümlesinde yer alan “yirmidört saat” ibaresi “kırk sekiz saat” şeklinde değiştirilmiştir.

<sup>27</sup> 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı KHK’nin 128 inci maddesiyle, Ek 5 inci maddesinin sekizinci fıkrasında yer alan “Başbakanlık Teftiş Kurulu” ibaresi “Cumhurbaşkanlığınca görevlendirilen denetim elemanları” şeklinde ve onuncu fıkrasında yer alan “Adalet, İçişleri ve Ulaştırma bakanlıklarının görüşü alınarak Başbakanlık tarafından üç ay içinde çıkarılacak” ibaresi “Cumhurbaşkanınca çıkarılan” şeklinde değiştirilmiştir.

hükümlerine göre işlem yapılır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin esas ve usûller, Cumhurbaşkanınca çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.<sup>27</sup>

**Ek Madde 6 - (Ek: 27/3/2015 - 6638/57 md.)**

İçişleri Bakanı, bu Kanundaki yetkilerinden bir kısmını gerektiğinde sınırlarını yazılı olarak açıkça belirlemek şartıyla ilgisine göre Jandarma Genel Komutanına veya valilere devredebilir.

**Uygulanacak hükümler:**

**Ek Madde 7 - (Ek: 25/7/2016 –KHK- 668/19 md.; Değiştirilerek kabul: 8/11/2016-6755/19 md.)**

Diğer kanunlarda bu Kanuna aykırı hükümler bulunması halinde bu Kanun hükümleri uygulanır.

Bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili tereddütleri gidermeye ve bu yönde düzenleyici ve yönlendirici işlemler yapmaya İçişleri Bakanlığı yetkilidir.

Bu Kanunda bu maddeyi ihdas eden Kanun ile yapılan düzenlemeler sebebiyle teşkilat, personel, eğitim ve diğer hususlarla ilgili olarak yeni ihtiyaçların ortaya çıkması halinde, buna ilişkin düzenleme yapmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.<sup>28</sup>

**Sosyal tesisler**

**Ek Madde 8 - (Ek : 3/10/2016-KHK-676/18 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7070/16 md.)**

Jandarma Genel Komutanlığı, vardiya yatakhaneleri, eğitim ve kongre merkezleri, sosyal tesisler, gazinolar, moral eğitim merkezleri ve kantinler kurabilir. **(Mülga cümle: 6/12/2019-7196/30 md.) (...)**

**(Ek fıkra: 25/7/2018-7145/7 md.)** Vardiya yatakhaneleri, gazinolar, sosyal tesisler, özel, yerel ve kış eğitim merkezlerinin sermayeleri, bu tesislerin gelirleri ile üye aidatlarına ilave olarak Jandarma Genel Komutanlığı bütçesine konulacak ödenekten oluşur. Vardiya yatakhaneleri, gazinolar, sosyal tesisler, özel, yerel ve kış eğitim merkezlerinin yılı merkezi yönetim bütçe kanunu ile belirlenen giderleri genel bütçeden karşılanabilir.

**(Ek fıkra: 6/12/2019-7196/30 md.)** Vardiya yatakhaneleri, gazinolar, sosyal tesisler, özel, yerel ve kış eğitim merkezlerinde, özel bir ihtisas gerektiren hizmetlerin personel yetersizliği veya maliyeti nedeniyle verilememesi durumunda bu hizmetler kiralama yoluyla dışarıdan karşılanabilir, kantinlerin tamamı, bir kısmı veya bazı şubeleri kiraya verilebilir, bu şekilde elde edilen gelirler genel bütçe gelirleri ile ilişkilendirilmeksizin tesis ve kantin gelirlerine dâhil edilir. Özel, yerel ve kış eğitim merkezleri ile birlik dışındaki kantinlerin aylık gayrisafi hasılatının %1'i her ay genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere ilgili muhasebe birimine yatırılır.

**(Ek fıkra:21/11/2024-7533/22 md.)** Kiraya verilen veya üçüncü şahıslara işlettirilen

<sup>28</sup> 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı KHK'nin 128 inci maddesiyle, bu fıkroda yer alan "İçişleri Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

kısımları hariç olmak üzere kantinlerin elektrik, su ve yakacak giderleri genel bütçeden karşılanır.

**(Ek fıkra: 6/12/2019-7196/30 md.)** Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı mensubu personel ile Türk Silahlı Kuvvetleri mensubu personel, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığına ait üçüncü fıkradaki tesisler ile Türk Silahlı Kuvvetlerine ait tesis ve özel bakım merkezlerinden kendi mevzuatlarında yer aldığı şekilde, statülerine göre, karşılıklı olarak istifade ederler.

**(Ek fıkra: 6/12/2019-7196/30 md.)** Üçüncü fıkroda sayılan tesislerden istifade edecek personelden üye aidatı ve kart ücreti alınır. Bu suretle elde edilen gelirlerin müştereken istifade edilen tesislere yönelik harcama usul ve esasları Millî Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığınca, Jandarma Genel Komutanlığına ait tesislerin işletilmesi, işlettirilmesi, gelirlerinin harcanması, (...) <sup>29</sup> genel usul ve esaslar İçişleri Bakanlığı tarafından hazırlanan yönetmelikle düzenlenir.

### **Madalyalar ve nakdî ödül<sup>3031</sup>**

**Ek Madde 9- (Ek: 2/1/2017-KHK-680/47 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7072/46 md.)**

3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla Jandarma Genel Komutanlığı personelinin;

a) Ülkenin güvenlik ve esenliği, Devletin çıkarları ve kişilerin can, ırz ve mallarını korumada yüksek hizmetleri görülenler, fiilen almakta oldukları aylık tutarlarının iki katından beş katına kadar,

b) Olağanüstü durumlarda yaşamını ortaya koyarak büyük yararlıklar gösterenler, fiilen almakta oldukları aylık tutarlarının altı katından yirmidört katına kadar, para verilerek ödüllendirilir.

**(Ek fıkra:21/11/2024-7533/23 md.)** Jandarma Genel Komutanlığı personelinin kendisine tevdi edilen görevleri cesaret, feragat, kahramanlık veya üstün başarı ile yerine getirenlere İçişleri Bakanı tarafından aşağıda isimleri yazılı madalyalar verilebilir:

- a) Jandarma Üstün Cesaret ve Feragat Madalyası,
- b) Jandarma Şeref Madalyası,
- c) Jandarma Üstün Hizmet Madalyası.

**(Ek fıkra: 6/12/2019-7196/31 md.) (Mülga birinci cümle:21/11/2024-7533/23 md.)**

Başka devletlerce tevcih edilen madalya ve nişanlar ile bunlara ait rozet ve minyatürler, İçişleri Bakanlığınca tasvip ve tescil edildikten sonra takılabilir. Verilen madalyaların imalatı

<sup>29</sup> Anayasa Mahkemesi'nin 25/1/2023 Tarihli ve E: 2020/30, K: 2023/12 sayılı Kararı ile bu fıkroda yer alan "...tesislerden istifade edilmesinin yasaklanmasını gerektiren durumlar gibi..." ibaresi iptal edilmiştir.

<sup>30</sup> 6/12/2019 tarihli ve 7196 sayılı Kanunun 31 inci maddesiyle, bu madde başlığı "Para mükâfatı" iken metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

<sup>31</sup> 21/11/2024 tarihli ve 7533 sayılı Kanunun 23 üncü maddesi ile bu maddenin madde başlığı "Madalya ve para mükâfatı:" iken metne işlendiği şekilde değiştirilmiş ve mevcut üçüncü fıkrasına "verilen" ibaresinden sonra gelmek üzere "madalya ve" ibaresi eklenmiştir.

ve bunların muhafazalarının temin giderleri bir defaya mahsus olmak üzere bütçeden karşılanır.

**(Ek fıkra: 6/12/2019-7196/31 md.)** Bu madde gereğince verilen madalya ve ödüllere ilişkin esaslar, teklif ve değerlendirme işlemleri, ödül verme yetkileri, ödül gerekçelerine göre verilecek ödülün cinsi ve miktarı ile diğer usul ve esaslar İçişleri Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikler ile belirlenir.<sup>31</sup>

#### **Atıflar**

**Ek Madde 10- (Ek: 2/1/2017-KHK-680/47 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7072/46 md.)**

**(Değişik fıkra: 6/12/2019-7196/32 md.)** 4678 sayılı Kanun, 3269 sayılı Kanun ile 6191 sayılı Kanunda; Jandarma Genel Komutanlığı mensubu sözleşmeli subay, sözleşmeli astsubay, uzman erbaş, sözleşmeli erbaş ve er statüsündeki personel için Türk Silahlı Kuvvetlerine yapılan atıflar Jandarma Genel Komutanlığına, Milli Savunma Bakanlığı ve/veya Genelkurmay Başkanlığına yapılan atıflar İçişleri Bakanlığına yapılmış sayılır.

**(Ek fıkra: 18/10/2018-7148/13 md.)** 6/5/1960 tarihli ve 7471 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Giyecek ve Teçhizatı Kanununda Jandarma Genel Komutanlığı için, Türk Silahlı Kuvvetlerine veya Genelkurmay Başkanlığına yapılan atıflar Jandarma Genel Komutanlığına, askerî personele yapılan atıflar Jandarma Genel Komutanlığı kadrolarında bulunan subay, sözleşmeli subay, astsubay, sözleşmeli astsubay, uzman jandarma, uzman erbaş, Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi öğrencileri ile bunların adaylarına, erbaş ve erler ile yedek personele yapılmış sayılır.

**(Ek fıkra: 18/10/2018-7148/13 md.)** 29/1/1963 tarihli ve 169 sayılı Silahlı Kuvvetler Yakacak, Aydınlatma, Isıtma ve Soğutma Kanununda Jandarma Genel Komutanlığı için, Türk Silahlı Kuvvetlerine yapılan atıflar Jandarma Genel Komutanlığına, Millî Savunma Bakanlığına yapılan atıflar İçişleri Bakanlığına yapılmış sayılır.

**(Ek fıkra: 18/10/2018-7148/13 md.)** 21/4/2004 tarihli ve 5143 sayılı Türk Silahlı Kuvvetlerinde İlk Nasıp İstihkakına İlişkin Kanunda Jandarma Genel Komutanlığı için, Türk Silahlı Kuvvetlerine veya kuvvet komutanlıklarına yapılan atıflar Jandarma Genel Komutanlığına, Türk Silahlı Kuvvetleri Kıyafet Yönetmeliğine yapılan atıflar Jandarma Genel Komutanlığı Kıyafet Yönetmeliğine, sınıf ibaresine yapılan atıflar branş ibaresine yapılmış sayılır.

**(Ek fıkra: 18/10/2018-7148/13 md.)** 24/5/2007 tarihli ve 5668 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı Besleme Kanununda Jandarma Genel Komutanlığı için, Türk Silahlı Kuvvetlerine yapılan atıflar Jandarma Genel Komutanlığına, askerî öğrencilere yapılan atıflar Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi öğrencilerine, askerî okullara yapılan atıflar Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisine, askerî birliklere yapılan atıflar jandarma birliklerine, askerî personele yapılan atıflar aynı Kanunda tanımlanan Jandarma Genel Komutanlığı personeline, askerî araçlara yapılan atıflar resmî

araçlara yapılmış sayılır.

**(Ek fıkra: 18/10/2018-7148/13 md.)** 21/11/2007 tarihli ve 5715 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Hasta Besleme Kanununda Jandarma Genel Komutanlığı için, Türk Silahlı Kuvvetlerine yapılan atıflar Jandarma Genel Komutanlığına, askerî öğrencilere yapılan atıflar Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi öğrencilerine, kıta tabiplikleri, revirler, dispanserler, seyyar, çevre, merkez ve özel dal hastaneleri ile ilmî ve tıbbî merkezlere yapılan atıflar sağlık teşkillerine yapılmış sayılır.

**(Ek fıkra: 18/10/2018-7148/13 md.)** Bu maddede sayılan kanunlara yapılan atıflar, bu kanunlara dayanılarak çıkarılan yönetmelikler için de yapılmış sayılır.

### **Adli yardım**

**Ek Madde 11- (Ek: 2/1/2017-KHK-680/47 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7072/46 md.)**

Kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı Kararnameleriyle verilen; karakol, karakol nöbetçisi, devriye, sevk, nakliyat muhafazası hizmetlerinde veya emniyet, asayiş ile kamu düzeninin korunması ve kaçakçılığın men, takip ve tahkiki için görevlendirilen ya da önleyici, caydırıcı, düzenleyici, koruyucu, istihbari ve adli görev ile hizmetlerin yerine getirilmesi sırasında veya bu görevlerinden dolayı, karargâh personeli dahil sanık durumuna düşen personelin vekalet verdiği avukatın ücreti, olayın mahiyetine ve kusurun derecesine göre durumunun uygun görülmesi halinde Jandarma Genel Komutanlığı bütçesine konulan ödenekten karşılanır.<sup>32</sup>

Avukat tutma ve ücret ödeme usul ve esasları ile adli yardıma esas olan görevlerin mahiyeti ve sınırları İçişleri Bakanlığı tarafından yönetmelikle düzenlenir.

### **Yaş haddi**

**Ek Madde 12-(Ek: 2/1/2017-KHK-680/47 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7072/46 md.)**

Jandarma Genel Komutanlığına mensup sözleşmeli subay ve astsubaylar için muvazzaf subay ve astsubaylığa geçişte belirlenen üst sınır, subaylar için yüzbaşılık rütbe yaş haddi, astsubaylar için astsubay kıdemli üstçavuşluk rütbe yaş haddi şeklinde uygulanır.

Yüzbaşılık ve astsubay kıdemli üstçavuşluk normal bekleme süresinin bitiminden sonra muvazzaf subay ve astsubay olanlar, geçmişe yönelik herhangi bir hak talebinde bulunamaz.

**Ek Madde 13-(Ek: 15/8/2017/KHK-694/56 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/53 md.)**

Jandarma Genel Komutanlığında istihdam edilecek uzman erbaş adaylarının müracaat yapılan yılın ocak ayının ilk günü itibarıyla yirmiyedi yaşını bitirmemiş olması gerekir.

Muvazzaf askerlik yükümlülüğüne başlamadan Jandarma Genel Komutanlığında uzman erbaşlığa kabul edilenler ile beş yıllık sözleşme yapılır ve her türlü askerlik işlemleri ertelenir.

Birinci fıkra kapsamındakilerden, Jandarma Genel Komutanlığında üç yıllık hizmet

---

<sup>32</sup> 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı KHK'nin 128 inci maddesiyle, bu fıkra da yer alan "Kanunlarla" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya Cumhurbaşkanlığı Kararnameleriyle" ibaresi eklenmiştir.

süresini tamamlayanlar askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılır. Bu yükümlüler ile ilgili bilgiler, İçişleri Bakanlığınca Millî Savunma Bakanlığına bildirilir.

Üç yıllık süre, fiilen göreve başlanılan tarihte başlar. Üç yıllık süreyi tamamlamadan hangi nedenle olursa olsun Jandarma Genel Komutanlığından ilişiği kesilen personel askerlik hizmetini yerine getirir.

### **Mecburi hizmet süresi**

#### **Ek Madde 14- (Ek:6/12/2019-7196/33 md.)**

Jandarma Genel Komutanlığında muvazzaf subay ve astsubay olanlar için mecburi hizmet yükümlülükleri aşağıda belirtilmiştir:

a) Muvazzaf subay veya astsubayların mecburi hizmetleri, subay veya astsubay nasbedildikleri tarihten itibaren fiilen on beş yıldır. Statü değiştirerek subaylığa geçirilenlerin mecburi hizmet süreleri Jandarma Genel Komutanlığındaki ilk statülerine nasbedildikleri veya ilk sözleşmelerinin onaylandığı tarihten itibaren on beş yıldır.

b) Subay veya astsubay nasbedildikten sonra Jandarma Genel Komutanlığı hesabına yurt içindeki fakülte ve yüksekokullarda lisans veya lisansüstü öğrenim yapanların yükümlülükleri, buralarda geçen süreler kadar uzatılır.

c) Jandarma Genel Komutanlığı hesabına yurt içinde tıp veya dış hekimliğinde uzmanlık ya da yan dal uzmanlık eğitimi ile Jandarma Genel Komutanlığı hesabına yurt içinde tıpta, dış hekimliğinde veya eczacılıkta doktora eğitimini bitirenlerin yükümlülükleri, buralarda geçen sürelerin yarısı kadar uzatılır.

d) Pilotaj eğitimini (pilot adaylarına verilen uçuş eğitimini) bitirenlerin yükümlülükleri altı yıl uzatılır.

e) Yabancı memleketlere altı ay veya daha fazla süre ile öğrenim, staj, kurs, ihtisas veya görgü ve bilgilerini artırmak maksadıyla gidenlerin yükümlülükleri, masrafların ödenme şekline bakılmaksızın, gidiş ve dönüş tarihleri arasında geçen sürenin iki katı kadar uzatılır.

f) Yurt dışı sürekli göreve atanan subay veya astsubayların yükümlülükleri, buralarda geçen süreler kadar uzatılır. Ancak, yaş haddinden, herhangi bir nedenle resen veya kadrosuzluktan emekli edilecekler ile tutuklulardan kendi isteği ile emekli olmak isteyenlere bu yükümlülük süresi uygulanmaz.

g) (b), (c), (d), (e) ve (f) bentleri gereğince mecburi hizmet yükümlülüğüne eklenecek hizmet sürelerinin başlangıç tarihleri; yükümlülük süresini tamamlamadan gidenlerin yükümlülük süresini tamamladıktan sonra, yükümlülük süresini tamamlayarak gidenlerle yükümlülüklerini bu süre içinde tamamlayanların kadro görevine fiilen katıldıkları tarihten başlar.

**(Değişik fıkra:21/11/2024-7533/24 md.)** Durumları birinci fıkra hükümlerine uyanlardan mecburi hizmetle yükümlü olduğu süre içinde istifa edenler veya sağlık sebebi hariç her ne suretle olursa olsun ilişiği kesilenler, Jandarma Genel Komutanlığı tarafından belirlenen; öğrenci, subay ve/veya astsubay nasbedildikten sonra kendilerine yapılan öğrenim, eğitim ve yetiştirme masraflarının iki katını, 15 inci madde kapsamında ilişiği kesilenler ile 31/1/2018 tarihli ve 7068 sayılı Genel Kolluk Disiplin Hükümleri Hakkında Kanun

Hükmünde Kararnamenin Kabul Edilmesine Dair Kanun kapsamında meslekten veya Devlet memurluğundan çıkarılanlar ise belirlenen masrafların dört katını yükümlülük sürelerinin eksik kalan kısmı ile orantılı olarak kanuni faizi ile birlikte tazminat olarak öderler.

Yabancı memleketlere öğrenim, staj, kurs, ihtisas veya görgü ve bilgilerini artırmak amacıyla gitmiş olanlardan durumları bu maddede yazılı hallere uyanlar hakkında ilgili hükümler uygulanmakla birlikte, bulundukları süre içerisinde aldıkları aylık ve Devletçe yapılan masrafların dört katı ayrıca tazminat olarak alınır.

Bu Kanun, 3466 sayılı Kanun ve 4678 sayılı Kanuna göre; Jandarma Genel Komutanlığı mensubu subay, sözleşmeli subay, astsubay, sözleşmeli astsubay, uzman jandarma ve öğrenciler ile bunların adaylarının öğrenim, eğitim ve yetiştirme masraflarının hangi unsurlardan oluşacağı ve tahsiline ilişkin usul ve esaslar; İçişleri Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından müştereken yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir.<sup>33</sup>

#### **Ek Madde 15- (Ek:6/12/2019-7196/34 md.)**

Teröristle mücadele ve sınır ötesi operasyonlar, uluslararası barışı destekleme kapsamındaki faaliyetler, üs bölgeleri gibi görevli bulunulan yer ya da görev koşulları itibarıyla reçete edilen ilaçların eczanelerden temin edilerek hasta/yaralı personele ulaştırılmasının güç olduğu, ikinci ve üçüncü basamak sağlık teşkilllerine sevklerin emniyetli şekilde ve zamanında yapılamadığı hallerde, birlik/kurum envanterindeki mevcut ilaç ve tıbbi sarf malzemesi personel tedavisinde kullanılabilir. Bu kapsamda kullanılan ilaç ve tıbbi sarf malzemesi için personelden herhangi bir ücret veya katılım payı alınmaz. Bu amaçla kullanılan ilaç ve tıbbi sarf malzemesinin kullanımına ilişkin usul ve esaslar İçişleri Bakanlığınca belirlenir.

#### **Ek Madde 16- (Ek:6/12/2019-7196/35 md.)**

Uzman jandarmalıktan astsubaylığa geçenlerin rütbe yaş hadleri aşağıda belirtilmiştir:

| <b><u>Rütbe</u></b>                          | <b><u>Yaş Haddi</u></b> |
|----------------------------------------------|-------------------------|
| Astsubay çavuş, astsubay kıdemli çavuş       | 43                      |
| Astsubay üstçavuş, astsubay kıdemli üstçavuş | 52                      |
| Astsubay başçavuş                            | 54                      |
| Astsubay kıdemli başçavuş                    | 55                      |

#### **Ek Madde 17- (Ek:6/12/2019-7196/36 md.)**

Jandarma Genel Komutanlığında görevli uzman erbaşlardan tutuklu bulunan, görevden uzaklaştırma tedbiri devam eden ve cezası infaz edilenlerin aylık, ödenek ve tazminat ödemelerinde 657 sayılı Kanunun 141 inci maddesi hükümleri uygulanır. Bunlar ile hakkındaki görevden uzaklaştırma veya tutuklanma tedbiri ortadan kaldırılmasına rağmen yargılamaları veya adli/idari soruşturmaları devam edenlerin terfi, derece ve kademe ilerlemeleri yapılmaz, bu işlemlerin ne şekilde yapılacağı yönetmelikle belirlenir.

<sup>33</sup> 21/11/2024 tarihli ve 7533 sayılı Kanunun 24 üncü maddesi ile bu fıkrafta yer alan “ile uzman jandarma statüsündeki personelin” ibaresi “, uzman jandarma ve öğrenciler ile bunların adaylarının” şeklinde değiştirilmiştir.

**Ek Madde 18- (Ek:16/7/2020-7250/12 md.)**

Emsalleri arasında temayüz etmiş, hizmetine ihtiyaç duyulduğu tespit edilen ve sicil notu ortalaması, sicil tam notunun %90'ının (dâhil) üzerinde olan istekli astsubay kıdemli başçavuşların yaş haddi, Jandarma Genel Komutanlığının teklifi üzerine veya resen İçişleri Bakanı tarafından 60 yaşına kadar uzatılabilir.

**Ek Madde 19- (Ek:23/11/2022-7422/7 md.)**

Jandarma Genel Komutanlığının emniyet ve asayişe yönelik hizmetleri açısından güçlendirilmesi ve her yönüyle ileri düzeye yükseltilebilmesi amacıyla kurulan ve vakıf senedi 6/9/1997 tarihli ve 23102 sayılı Resmî Gazete’de ilan edilen Jandarma Asayiş Vakfı, 22/1/2004 tarihli ve 5072 sayılı Dernek ve Vakıfların Kamu Kurum ve Kuruluşları ile İlişkilerine Dair Kanunun 1 inci maddesinin ikinci fıkrası kapsamındaki vakıflara ilişkin hükümlere tabidir.

**Ek Madde 20- (Ek: 23/11/2022-7422/8 md.) (İptal:Anayasa Mahkemesinin 23/7/2024 tarihli ve E.: 2023/25; K.: 2024/139 sayılı Kararı ile)**

**Geçici Hükümler**

**Geçici Madde 1 –** Bu Kanunun 24 üncü maddesiyle çıkarılması öngörülen yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar, 1 Aralık 1937 gün ve 2/7756 sayılı Kararname ile yürürlüğe konulmuş olan “Jandarma Teşkilat ve Vazife Tüzüğü” ile ek ve değişikliklerinin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam edilir.

**Geçici Madde 2 –** Jandarma Genel Komutanlığı bünyesindeki deniz birlik ve tesisleri ile buralarda hizmet yapan sivil memur ve işçiler; 9/7/1982 gün ve 2692 sayılı Kanunla kurulup 1985 yılına kadar Jandarma Genel Komutanlığına bağlı olarak görev icra edecek Sahil Güvenlik Komutanlığına geçerler.

**Geçici Madde 3 –** Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, yeterli polis bulunmaması nedeniyle jandarmanın polis sahalarındaki görev ve sorumluluğu devam eder. Polis miktarına bağlı olarak jandarma bu sahaları Emniyet Genel Müdürlüğüne devreder.

**Geçici Madde 4- (Ek: 25/7/2016 –KHK- 668/21 md.; Değiştirilerek kabul: 8/11/2016-6755/21 md.)**

a) Disiplin işlerine ilişkin özel kanun çıkarılana kadar jandarma personelinin disiplin suç ve cezaları Emniyet Teşkilatı disiplin mevzuatına göre belirlenir. Diğer hususlarda 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümleri uygulanır.

b) Jandarma Hizmetleri Sınıfından bir adet Orgeneral kadrosu ile dört adet Jandarma Genel Komutan Yardımcısı kadrosu ihdas edilmiştir.

**Geçici Madde 5- (Ek: 25/7/2016 –KHK- 669/111 md.; Aynen kabul: 9/11/2016-6756/110 md.)**

Jandarma Genel Komutanlığının er ve erbaş ile askerlik yükümlüsü ihtiyacı, 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanunu hükümleri çerçevesinde Milli Savunma Bakanlığı tarafından üç yıl süreyle karşılanır. Ancak Cumhurbaşkanı kararıyla; bu süre uzatılabilir. Bu suretle Jandarma Genel Komutanlığı emrine verilen er ve erbaşlar ile askerlik yükümlüleri hakkında, diğer er ve erbaşlar ile askerlik yükümlülerinin tabi olduğu hükümler uygulanır. Bunların giderleri Jandarma Genel Komutanlığı bütçesinden karşılanır.<sup>34</sup>

#### **Tamamlanmayan temin ve statü geçiş iptalleri**

**Geçici Madde 6- (Ek: 15/8/2016-KHK-674/32 md.; Aynen kabul: 10/11/2016-6758/28 md.)**

Jandarma Genel Komutanlığında bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla tamamlanmamış olan tüm personel temin faaliyetleri ve statü geçiş işlemleri iptal edilmiştir.

#### **Yürürlükteki anlaşmalar**

**Geçici Madde 7- (Ek : 3/10/2016-KHK-676/19 md.; Değiştirilerek kabul: 1/2/2018-7070/17 md.)**

Jandarma Genel Komutanlığının halihazırda devam eden yabancı ülkeler ile eğitim ve işbirliği faaliyetleri askeri eğitim işbirliği anlaşmaları ve protokollerinde belirtilen esaslara göre İçişleri Bakanlığı tarafından yürütülür.

**Geçici Madde 8- (Ek: 3/10/2016-KHK-676/42 md. ; Değiştirilerek kabul: 1/2/2018-7070/35 md.)<sup>35</sup>**

13/A maddesinin onyedinci fıkrası ile ihdas edilen kadrolar ile geçici 4 üncü maddenin (b) fıkrası uyarınca 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eklenen kadrolar iptal edilmiştir.

#### **Mecburi hizmet süresi**

**Geçici Madde 9- (Ek: 2/1/2017-KHK-680/48 md.; Değiştirilerek kabul: 1/2/2018-7072/47 md.) (Mülga:6/12/2019-7196/37 md.)**

#### **Atama izni**

**Geçici Madde 10- (Ek: 15/8/2017-KHK-694/58 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/54 md.)**

2017 ve 2018 yılları merkezi yönetim bütçe kanunları ve diğer mevzuattaki kısıtlamalara tabi olmaksızın; Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisindeki Devlet memuru kadrolarına (200)

<sup>34</sup> 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı KHK'nin 128 inci maddesiyle, bu fıkarda yer alan "İçişleri Bakanlığının göstereceği lüzum üzerine ve Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

<sup>35</sup> 3/10/2016 tarihli ve 676 sayılı KHK'nin 42 nci maddesiyle eklenen bu maddenin numarası teselsülü sağlamak amacıyla "Geçici Madde 8" olarak değiştirilmiştir.

adedi geçmemek üzere Devlet memuru ataması yapılabilir.

**Geçici Madde 11- (Ek: 22/2/2018-7100/12 md.)**

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisinin; “yardımcı doçent” kadro unvanı ilgili mevzuatı uyarınca “doktor öğretim üyesi” şeklinde, “okutman”, “uzman” ve “eğitim öğretim planlamacısı” kadro unvanları ilgili mevzuatı uyarınca “öğretim görevlisi” şeklinde değiştirilir ve bu şekilde değiştirilen “yardımcı doçent” kadrolarında bulunanlar “doktor öğretim üyesi” kadrolarına, “okutman”, “uzman” ve “eğitim öğretim planlamacısı” kadrolarında sürekli atamalı olarak bulunanlar “öğretim görevlisi” kadrolarına başka bir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılır. Okutman kadrolarına süreli olarak atanmış bulunanlar ise başka bir işleme gerek kalmaksızın “öğretim görevlisi” kadrolarında süreli olarak istihdam edilmeye devam olunur.

**Geçici Madde 12- (Ek:6/12/2019-7196/38 md.)**

926 sayılı Kanunun ek geçici 94 üncü madde ve ek geçici 97 nci maddesi hükümleri kapsamında astsubaylıktan subaylığa geçenlerin rütbe yaş hadleri aşağıda belirtilmiştir:

| <b><u>Rütbe</u></b> | <b><u>Yaş Haddi</u></b> |
|---------------------|-------------------------|
| Teğmen, Üsteğmen    | 49                      |
| Yüzbaşı             | 55                      |
| Binbaşı             | 56                      |
| Yarbay              | 57                      |
| Albay               | 60                      |

**Yürürlük:**

**Madde 26** – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**Yürütme:**

**Madde 27** – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(1) 3/10/2016 tarihli ve 676 sayılı KHK’nin 42 nci maddesiyle eklenen bu maddenin numarası teselsülü sağlamak amacıyla “Geçici Madde 8” olarak değiştirilmiştir.

## **10/3/1983 TARİH VE 2803 SAYILI ANA KANUNA İŞLENEMEYEN HÜKÜMLER**

### **1) 13/7/1993 tarih ve 486 sayılı KHK'nin geçici maddesi:**

**Geçici Madde 1** – Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 17,18 ve 19 maddeleri hükümlerine göre ödenecek tazminatlar; 31.12.1993 tarihine kadar 1993 Mali Yılı Bütçe Kanununa ekli (K) işaretli cetvelde öngörülen “Aylık Maktu Fazla Çalışma Ücreti”ile “Muhtelif ücret ödemeleri”nin net tutarı kadar eksik ödenir.

### **2) 3/7/2005 tarihli ve 5397 sayılı Kanunun geçici maddesi:**

**Geçici Madde 1** - 2559 sayılı Kanunun ek 7 nci maddesinde düzenlenen merkez, en geç altı ay içinde kurulur. Merkez kuruluncaya kadar 2559 sayılı Kanunun ek 7 nci maddesi, 2803 sayılı Kanunun ek 5 inci maddesi ve 2937 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi hükümleri uyarınca verilen iletişimin dinlenmesi, tespiti, sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi ve kayda alınmasına dair karar veya yazılı emirler, telekomünikasyon hizmeti veren kurum ve kuruluşlar tarafından derhal yerine getirilir; ilgili istihbarat kurumlarının mevcut sistemlerinin kullanılmasına devam olunur.<sup>36</sup>

### **3) 1/2/2006 tarihli ve 5453 sayılı Kanunun hükmü:**

**Geçici Madde 2** – 2559 sayılı Kanunun ek 7 nci maddesinde düzenlenen merkez, en geç altı ay içinde kurulur. Merkez kuruluncaya kadar 2559 sayılı Kanunun ek 7 nci maddesi, 2803 sayılı Kanunun ek 5 inci maddesi ve 2937 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi hükümleri uyarınca verilen iletişimin dinlenmesi, tespiti, sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi ve kayda alınmasına dair karar veya yazılı emirler, telekomünikasyon hizmeti veren kurum ve kuruluşlar tarafından derhal yerine getirilir; ilgili istihbarat kurumlarının mevcut sistemlerinin kullanılmasına devam olunur.

---

<sup>36</sup> 1/2/2006 tarihli ve 5453 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle; 3/7/2005 tarihli ve 5397 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun mevcut bu geçici maddesine “1” numarası verildiğinden yapılan değişiklik metne işlenmiştir.

**2803 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA  
ANAYASA MAHKEMESİ TARAFINDAN İPTAL EDİLEN HÜKÜMLERİN  
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR LİSTE**

| <b>Değiştiren Kanunun/<br/>KHK'nin veya İptal Eden<br/>Anayasa Mahkemesi<br/>Kararının Numarası</b> | <b>2803 Sayılı Kanunun Değişen<br/>veya İptal Edilen Maddeleri</b>                                                  | <b>Yürürlüğe Giriş Tarihi</b>                        |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| KHK/486                                                                                             | 21                                                                                                                  | 15/7/1993                                            |
| KHK/507                                                                                             | Ek Madde 1, Ek Madde 2, Ek<br>Madde 3                                                                               | 8/9/1993                                             |
| KHK/547                                                                                             | 21                                                                                                                  | 15/4/1995                                            |
| KHK/629                                                                                             | 21                                                                                                                  | 5/10/2000                                            |
| 4635                                                                                                | 21                                                                                                                  | 13/4/2001                                            |
| 4838                                                                                                | Ek Madde 4                                                                                                          | 8/4/2003 tarihini takip eden<br>mali yılbaşında      |
| 5397                                                                                                | Ek Madde 5, İşlenemeyen<br>Hüküm                                                                                    | 23/7/2005                                            |
| 5453                                                                                                | İşlenemeyen Hüküm                                                                                                   | 23/1/2006 tarihinden geçerli<br>olmak üzere 7/2/2006 |
| 5668                                                                                                | 23                                                                                                                  | 1/1/2008                                             |
| 6638                                                                                                | 10, 14, 16, 17, 25, Ek Madde 1,<br>Ek Madde 2, Ek Madde 3, Ek<br>Madde 5, Ek Madde 6                                | 4/4/2015                                             |
| KHK/668                                                                                             | 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 13, 14,<br>15,16, 17,19, 24, 25, Ek Madde 1,<br>Ek Madde 2, Ek Madde 7, Geçici<br>Madde 4 | 27/7/2016                                            |
| KHK/669                                                                                             | 13, 13/A, Geçici Madde 5                                                                                            | 31/7/2016                                            |
| KHK/671                                                                                             | 13                                                                                                                  | 17/8/2016                                            |
| KHK/674                                                                                             | 5, 8, 13/A, 19, Geçici Madde 6                                                                                      | 1/9/2016                                             |
| KHK/676                                                                                             | 13/A, 19, Ek Madde 8, Geçici<br>Madde 4, Geçici Madde 7,<br>Geçici Madde 8                                          | 29/10/2016                                           |
| 6755                                                                                                | 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 13, 14,<br>15,16, 17,19, 24, 25, Ek Madde 1,<br>Ek Madde 2, Ek Madde 7, Geçici<br>Madde 4 | 24/11/2016                                           |

| <b>Değiştiren Kanunun/<br/>KHK'nin veya İptal Eden<br/>Anayasa Mahkemesi<br/>Kararının Numarası</b> | <b>2803 Sayılı Kanunun Değişen<br/>veya İptal Edilen Maddeleri</b>                                                                                            | <b>Yürürlüğe Giriş Tarihi</b>                                                                                                                                                              |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 6756                                                                                                | 13/A, Geçici Madde 5                                                                                                                                          | 24/11/2016                                                                                                                                                                                 |
| 6758                                                                                                | 8, Geçici Madde 6                                                                                                                                             | 24/11/2016                                                                                                                                                                                 |
| KHK/680                                                                                             | 13/A, 19, 24, Ek Madde 9, Ek<br>Madde 10, Ek Madde 11, Ek<br>Madde 12, Geçici Madde 9                                                                         | 6/1/2017                                                                                                                                                                                   |
| KHK/690                                                                                             | 19, Geçici Madde 7                                                                                                                                            | 29/4/2017                                                                                                                                                                                  |
| KHK/694                                                                                             | 10,13,13/A,15,Ek Madde 13,<br>Geçici Madde 9, Geçici Madde 10                                                                                                 | 25/8/2017                                                                                                                                                                                  |
| KHK/696                                                                                             | 13/A, 19                                                                                                                                                      | 24/12/2017                                                                                                                                                                                 |
| 7100                                                                                                | Geçici Madde 11                                                                                                                                               | 6/3/2018                                                                                                                                                                                   |
| 7070                                                                                                | Ek Madde 8, Geçici Madde 7,<br>Geçici Madde 8                                                                                                                 | 8/3/2018                                                                                                                                                                                   |
| 7072                                                                                                | 13/A, 19, 24, Ek Madde 9, Ek<br>Madde 10, Ek Madde 11, Ek<br>Madde 12, Geçici Madde 9                                                                         | 8/3/2018                                                                                                                                                                                   |
| 7077                                                                                                | 19                                                                                                                                                            | 8/3/2018                                                                                                                                                                                   |
| 7078                                                                                                | 10,13,13/A,15,Ek Madde 13,<br>Geçici Madde 10                                                                                                                 | 8/3/2018                                                                                                                                                                                   |
| 7079                                                                                                | 13/A, 19                                                                                                                                                      | 8/3/2018                                                                                                                                                                                   |
| KHK/703                                                                                             | 3,6,7,8,13,14,15,24,Ek Madde 5,<br>Ek Madde 7, Ek Madde 11,<br>Geçici Madde 5                                                                                 | 24/6/2018 tarihinde birlikte<br>yapılan Türkiye Büyük Millet<br>Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı<br>seçimleri sonucunda<br>Cumhurbaşkanının andiçerek<br>göreve başladığı tarihte<br>(9/7/2018) |
| 7145                                                                                                | 15/A, Ek Madde 8                                                                                                                                              | 31/7/2018                                                                                                                                                                                  |
| 7148                                                                                                | 13, 13/A, Ek Madde 10                                                                                                                                         | 26/10/2018                                                                                                                                                                                 |
| 7196                                                                                                | 13/A, 15, Ek Madde 3, Ek<br>Madde 8, Ek Madde 9, Ek<br>Madde 10, Ek Madde 14, Ek<br>Madde 15, Ek Madde 16, Ek<br>Madde 17, Geçici Madde 9,<br>Geçici Madde 12 | 24/12/2019                                                                                                                                                                                 |

| <b>Değiştiren Kanunun/<br/>KHK'nin veya İptal Eden<br/>Anayasa Mahkemesi<br/>Kararının Numarası</b> | <b>2803 Sayılı Kanunun Değişen<br/>veya İptal Edilen Maddeleri</b> | <b>Yürürlüğe Giriş Tarihi</b>                                                        |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|
| 7245                                                                                                | 13                                                                 | 18/6/2020                                                                            |
| 7250                                                                                                | Ek Madde 18                                                        | 23/7/2020                                                                            |
| 7315                                                                                                | 13                                                                 | 17/04/2021                                                                           |
| 7422                                                                                                | Ek Madde 19, Ek Madde 20                                           | 30/11/2022                                                                           |
| Anayasa Mahkemesi'nin<br>30/6/2022 tarihli ve<br>E.: 2018/137, K.: 2022/86<br>sayılı Kararı         | 15/A                                                               | 12/1/2023                                                                            |
| Anayasa Mahkemesi'nin<br>25/1/2023 Tarihli ve<br>E: 2020/30, K: 2023/12<br>Sayılı Kararı            | Ek Madde 8                                                         | 27/6/2023                                                                            |
| Anayasa Mahkemesinin<br>20/7/2022 Tarihli ve<br>E: 2022/62, K: 2022/95<br>Sayılı Kararı             | 13/A                                                               | 9/8/2022 tarihinden<br>başlayarak 9 ay sonra<br>9/5/2023                             |
| 7517                                                                                                | 15/A                                                               | 28/6/2024                                                                            |
| 7533                                                                                                | 13/A, Ek Madde 8, Ek Madde 9,<br>Ek Madde 14                       | 30/11/2024                                                                           |
| Anayasa Mahkemesinin<br>7/12/2023 Tarihli ve E:<br>2018/117, K: 2023/212<br>Sayılı Kararı           | 13                                                                 | 4/6/2025                                                                             |
| Anayasa Mahkemesinin<br>23/7/2024 tarihli ve E.:<br>2023/25; K.: 2024/139<br>sayılı Kararı          | Ek Madde 20                                                        | Kararın Resmî Gazete'de<br>yayımlanmasından başlayarak<br>dokuz ay sonra (12/8/2025) |